10 НОЯ 1984

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 257 (19.033). • Чоршанба, 7 ноябрь 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллиги! Инсоният тарихида янги давр — социализм ва коммунизм тантанаси даврини очган Улуғ Октябрга шон-шарафлар!

Москва. 1984 йил 6 ноябрь. Кремлнинг Съездлар саройи. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллигига бағишланган тантанали мажлис.

КРЕМЛДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

XX асрнинг барча энг муҳим социал ғалабалари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг бевосита самарасидир. Россия меҳнаткашлари Ленин партияси раҳбарлигида 1917 йилнинг октябрида ҳокимиятни ўз қўлига олгач, янги жамият — жабр-зулм ва эксплуатациядан ҳоли бўлган, барча миллатлар ва элатлар ягона аҳил, бузилмас оилага бирлашган жамият қуришга киришдилар.

Марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи камситиш, ҳукмронлик ва қарамликдан ҳоли бўлган халқаро муносабатларнинг янги типини амалда қарор топтириб, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан қардошлик иттифоқида олға томон дадил бормоқда.

Мамлакатимиз улуғ Ленин васиятларини бажара бориб, социал тараққиётнинг юксак марраларига чиқиб олди. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш вазифаларини муваффақиятли ҳал этмоқда.

Пойтахт корхоналарининг илғорлари, партия, уруш ва меҳнат ветеранлари, фан ва маданият арбоблари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчилари, Москва области меҳнаткашларининг вакиллари 6 ноябрь куни Кремлнинг Съездлар саройига баланд руҳ билан, байрамона кайфиятда келдилар. Бу ерда халқ депутатлари Москва Совети ва КПСС шаҳар комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революцияси 67 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлди.

Мажлис қатнашчилари **К. У. Черненко, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков** ўртоқларни ўринларидан туриб гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг раислари, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, ҳарбий бошлиқлар, ишлаб чиқариш новаторлари ҳам президиумдан ўрин олишди.

Германия Коммунистик партиясининг Раиси Герберт Мис, Люксембург Коммунистик партиясининг Раиси Рене Убрани, Эквадор Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Рене Може Москера ҳам бу ерда ҳозир бўлдилар.

Залда тантаналарда қатнашиш учун келган чет эллик бошқа меҳмонлар, ажнабий дипломатлар бор эди.

Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов тантанали мажлисни очди.

Мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикони самимий кутиб олдилар. А. А. Громико «Октябрь йўлидан — бунёдкорлик ва тинчлик йўлидан» мавзуида доклад қилди.

Доклад зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

Тантанали мажлис тугади. Зал гумбазлари узра Совет Иттифоқи Гимни янграйди.

Сўнгра байрам концерти бўлди. Зўр муваффақият билан ўтган байрам концертида Коммунистик партия билан Совет давлатининг раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

* * *

Иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллигига бағишланган тантанали мажлислар бўлди. (ТАСС).

ОКТЯБРЬ ЙЎЛИДАН — БУНЁДКОРЛИК ВА ТИНЧЛИК ЙЎЛИДАН

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллигига бағишланиб 1984 йил 6 ноябрь куни Кремлнинг Съездлар саройида ўтказилган тантанали мажлисда ўртоқ А. А. ГРОМИКО доклади

Ўртоқлар!

Йиллар ўтмоқда, ўн йиллар ўтмоқда, 67 йил муқаддам Россияда Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли бошланган озодлик ва социал адолат тонги жаҳон узра тобора ёруғроқ нур сочмоқда.

Октябрь, В. И. Ленин таъбири билан айтганда, янги даврни — «халқларни империализмдан озод қилиш учун, халқлар ўртасидаги урушларни тўхтатиш учун, капитал ҳукмронлигини ағдариб ташлаш учун, социализм учун» кураш даврини очди.

Дунёда биринчи социалистик давлат туғилган кунни социалистик мамлакатларнинг халқлари, бутун тараққийпарвар инсоният совет кишилари билан бирга нишонламоқдалар.

Революциямиз йиллигини байрам қилар эканмиз, биз Россия пролетариатини тарихий ғалаба сари бошлаб борган большевиклар партиясининг бунёдкори В. И. Лениннинг даҳосига ва жасоратига офаринлар айтамиз.

«Ленин бизга битмас-туганмас мерос қолдирди, — деб таъкидлайди К. У. Черненко. — Бу мерос — бизнинг давлатимиз, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидир. Бу мерос — бизнинг курашда тобланган партиямиз, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидир. Бу мерос — жамиятни революцион тарзда қайта қуришнинг замон синовидан ўтган назарияси ва методологиясидир». Нақадар аниқ, мазмундор сўзлар.

Замон — холис, одил ҳакамдир. Октябрнинг тарих жараёнига, барча халқларнинг тақдирига революционлаштирувчи таъсири нақадар зўр қудрат билан кучайиб бораётганини мана шу замон кўрсатди.

Дарҳақиқат, ҳозир ер юзида ҳокимият меҳнаткаш халқ қўлида бўлган, одам-одамни эксплуатация қилиши тугатилган, бутун бойлик халқ қарамоғида бўлган мамлакат дунёда борлигини билмайдиган жой қолмаган. Айни шу боисдан ҳам Москвадан, Кремлдан таралган хушхабарлар дунёга яшин тезлигида ёйилмоқда.

Улуғ Октябрнинг ғоялари ва иши давримизнинг байроғи бўлиб қолди. Реал социализм мустаҳкамланиб, марксизм-ленинизмнинг илмий назарияси очиқ-равшан мужассамлашиб бораётганлиги унинг жаҳоншумул-тарихий ролидан далолат берувчи яққол мисолдир. Омманинг меҳнати ва таланти билан социал адолат, чинакам халқ ҳокимияти жамияти, одамларнинг моддий ва маънавий фаровонлиги муттасил юксалаётган жамият барпо этилди.

СССРдаги социалистик жамиятнинг ривожланиши жараёнида янги тарихий бирлик — совет халқи вужудга келиб, таркиб топди.

Социалистик турмуш тарзи — инсонпарварлик, коллективчилик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорликнинг юксак қонунлари асосидаги турмуш тарзи қарор топди.

Энди мамлакатимиз яккаёлғиз эмас. Жаҳон социалистик системаси баҳодирона куч билан қад кўтарди.

Социализм ўзининг битмас-туганмас имкониятларини ва капитализмдан принципиал устунликларини тобора тўла-тўкис намойиш этмоқда. Социализм намунасининг, бебаҳо тарихий тажрибасининг жозибадор кучи ошиб бормоқда.

Бизнинг революциямиз жамиятнинг ривожини ишчилар синфининг, жамики меҳнат аҳлининг манфаатлари йўлига солди. У ҳозирги замоннинг энг муҳим социал проблемаларини амалий равишда ҳал этишни кун тартибига қўйди. Миллион-миллион меҳнаткашларнинг «социалистик ижодиётга» отланишини В. И. Ленин «бу буюк тарихий иш» муваффақиятининг ҳал қилувчи шарти, деб билган эди.

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида чинакам қаҳрамонона йўл босиб ўтди. Бу — жуда кенг омманинг новаторларча изланиши, кураши ва фидокорона меҳнати йўли бўлди. Бу йўл мамлакатимизни қудратли социалистик давлатга айлантирди.

Халқимиз бўронлар ва тўфонларга бардош берди, бениҳоя оғир қийинчиликларни енгди, аммо танлаб олинган йўлдан қайтмади ва ҳеч қайтмайди ҳам! Ўз бахтининг ижодкори бўлиб қолган халқни енга оладиган куч йўқ.

Бизга улуғ Ленин партияси раҳнамолик қилмоқда. Марксизм-ленинизмга садоқат, ҳозирги ва эртанги куннинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга илмий асосланган, реалистик ёндашиш — партия фаолиятининг барча соҳаларидаги муваффақиятларнинг гаровидир. КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль, апрель ва октябрь Пленумларининг қарорлари бунинг ишончли далилидир, шу қарорларда партиямизнинг сиёсий йўли, бунёдкорлик ва тинчлик йўли ижодий равишда янада ривожлантирилди.

I. Ривожланган социализмни такомиллаштириш — Октябрь ишининг давоми

Ўртоқлар!

Советлар мамлакати Октябрь давридан буён жамики тарихий мезонлар жиҳатидан шитобли парвоз қилди. Капиталистик феодал-патриархал тартиблардан дунёда биринчи ривожланган социализм жамияти сари; иқтисодий қолоқликдан — индустриал ва фан-техника тараққиётининг илғор марралари сари; миллий адоват ва зулмдан — халқларнинг бирлиги ва қардошларча дўстлиги сари; омманинг ҳуқуқсизлиги, саводсизлигидан — чинакам озодлик сари; маданиятнинг равнақи сари қилинган парвоз Октябрь мамлакатининг мислсиз қисқа тарихий муддатларда босиб ўтган йўли бўлди.

«Жонли, ижодий социализм халқ оммасининг ўзи яратган социализмдир», — деб уқтирган эди В. И. Ленин. Биз орттирган жамики тажрибани жуда аниқ, жуда муфассал, жуда чуқур анализ қилиш асосидагина социализмни муваффақиятли қуриш мумкин.

Шу тажрибани назарий идрок қилиш ва умумлаштириш туфайли партия биз ўзимизнинг олға томон қилаётган ҳаракатимизда яқинлашиб қолган маррамизда мамлакатнинг шундан аввалги бутун ривожланиши жараёнида тайёрланган сифат силжишлари кун тартибига қўйилмоқда, деган хулосани чиқара олди. Бу силжишлар жамиятимизнинг социал-иқтисодий ва фан-техника тараққиётининг янада юқори поғонага чиқишини таъминлаши лозим. Биз мамлакатимизда қурилган социализмни такомиллаштириш деб атаётган улуғвор ишнинг жонли тўқимаси мана шундан иборат.

Партиянинг бутун диққат-эътибори, унинг амалий фаолияти ҳозир худди мана шунга қаратилган.

КПСС XXVII съездига тайёргарлик ишларига, янги таҳрирдаги партия Программаси устидаги ишга айни шу нарса асос қилиб олинган.

Партиянинг мана шу энг асосий назарий ва сиёсий ҳужжати билан узвий боғлиқ равишда ўн иккинчи беш йилликка ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган иқтисодий ва социал ривожланишнинг асосий йўналишлари ишлаб чиқилмоқда.

Партиянинг бўлажак съезди совет халқини социалистик жамиятни ривожлантиришнинг аниқ, узоқ муддатли истиқболи билан қуроллантиради, халқни коммунистик бунёдкорликнинг энг муҳим масалаларини ҳал этишга руҳлантиради.

Ҳозирги босқичда партия ўртага қўяётган бош вазифаларни таърифлайдиган бўлсак, бу вазифалар қуйидагилардан иборат:

Экономика соҳасида — эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, унга янада жўшқинлик бахш этиш, ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш, уни фан ва техниканинг сўнгги ютуқлари асосида қайта қуроллантириш проблемаларини янада зўр ғайрат билан ҳал этиш лозим. Халқ хўжалигини бошқаришни яхшилаш, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббусини янада кучайтириш зарур. Ишнинг ҳамма соҳаларида онгли интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашга интилиш керак. Совет кишиларининг фаровонлиги муттасил ошиб боришини таъминлаш лозим.

Социал-сиёсий соҳада — партия билан халқнинг бирлигини, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва зиёлиларнинг иттифоқини тинимсиз мустаҳкамлаш керак. СССР миллатлари ва элатларининг дўстлигини кучайтириш лозим. Социалистик давлатчиликни такомиллаштириш, турмушимизнинг демократизмини чуқурлаштириш зарур. Партия ва давлат аппаратининг фаолиятида ленинча услубни қарор топшириш лозим. Социал адолат принципини узлуксиз турмушга татбиқ қилиш, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш керак. Бизнинг ахлоқимизга, турмуш тарзимизнинг қадр-қимматига зид бўлган ҳодисаларга қарши муросасиз курашиш зарур.

(Давоми иккинчи бетда).

УЛУҒ ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА

Совет халқларининг қардошлик оиласига катта ва қувончли байрам — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллиги етиб келди. Барча совет кишилари сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам бу байрамни коммунистик қурилишнинг барча жабҳаларида янги-янги зафарлар билан, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмаларини собитқадамлик ва қатъият билан амалга ошира бориб кутиб олдилар.

6 ноябрь куни Тошкентда Улуғ Октябрнинг 67 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Байрамона безатилган В. И. Ленин номли СССР халқлари дўстлиги саройига партия ветеранлари, Ўзбекистонда Совет ҳокимияти ўрнатиш учун олиб борилган кураш қатнашчилари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг жангчилари келишди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров очди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ғ. Ҳ. Қодиров Улуғ Октябрнинг 67 йиллиги тўғрисида доклад қилди.

Октябрь революцияси, деди докладчи, мамлакатимиздаги бошқа халқлар сингари Ўзбекистон халқига ҳам чинакам озодлик келтирди, экономика ва маданиятни ҳар томонлама ривожлантириш учун кенг уфқлар очиб берди. Ўзбекистон ССР ташкил этилгандан бери ўтган олтмиш йил мобайнида КПСС ва Совет давлатининг оталарча ғамхўрлиги туфайли, улуғ рус ва бошқа совет халқларининг қардошларча ёрдамида социал-иқтисодий тараққиётнинг юксак марраларига эришди. Шаҳар ва қишлоқларнинг қиёфаси тубдан ўзгарди, халқнинг турмуш даражаси тинмай ўсмоқда. Республиканинг меҳнат коллективлари шу йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш, ишлаб чиқариш самарадорлигини, иш сифатини ошириш, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш учун қатъият билан кураш олиб бормоқдалар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XVII пленумларининг қарорлари уларни ана шунга сафарбар этмоқда.

Республика ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, зиёлилари Улуғ Октябрь санасини кутиб олар эканлар, Коммунистик партия билан Совет давлатининг ер юзида тинчликни мустаҳкамлашга, ядро ҳалокатининг олдини олишга қаратилган ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқулламоқдалар. Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС ленинчи Марказий Комитети теварагида ўз сафларини янада жипслаштириб, Ильич васиятларига, Улуғ Октябрь ишига содиқ эканликларини, коммунистик қурилишга ўзлари қўшадиган ҳиссани кўпайтиришга тайёр эканликларини изҳор этмоқдалар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Б. Усмонхўжаев, Р. Ҳ. Абдуллаева, Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, В. К. Михайлов, Т. Н. Осетров, Н. И. Попов, О. У. Салимов, В. А. Головин, Н. М. Маҳмудова, В. А. Хайдуров иштирок этдилар.

* * *

Тантанали йиғилиш иштирокчилари Коммунистик партия билан Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин ҳайкали пойига гуллар қўйдилар.

(ЎзТАГ).

ОКТЯБРЬ ЙЎЛИДАН — БУНЁДКОРЛИК ВА ТИНЧЛИК ЙЎЛИДАН

(Боши биринчи бетда).

Маънавий соҳада — совет халқининг интеллектуал потенциалини бойитиш, илм-фан, маориф, маданият ва санъатни ривожлантириш ҳақида, совет кишиларида марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш тўғрисида, уларни ғоявий бирдамлик, юксак ахлоқийлик, ватанпарварлик ва пролетар, социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилиш лозим.

Халқаро соҳада — социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг жипслигини мустаҳкамлаш, жаҳон социализмининг халқаро позицияларини кучайтириш учун ҳамма ишни қилиш керак. Ҳозирги замоннинг барча революцион, тараққийпарвар кучлари билан бирдамликни мустаҳкамлаш лозим. Уруш хавфини тўхтатиб қолиш ва даф қилиш учун, халқларнинг тинчлигини таъминлаш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилиш зарур. СССРнинг хавфсизлигини кўз қорачиғидек асраш, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини ошириш керак.

Бу вазифаларни ҳал этишда жуда катта муваффақиятларга эришдик. Ижтимоий турмушнинг ҳамма соҳаларида яхши ўзгаришлар рўй берди. Мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи кучлари янгиланди ва янада анча қудратли бўлиб қолди. Меҳнат унумдорлиги муттасил ўсмоқда. Тартиб, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлаш соҳасида кўрилган чоралар каттагина иқтисодий самара берди. Ишлаб чиқарилаётган молларнинг сифати ошди, аҳолига хизмат қилиш яхшиланди.

Қуйидаги рақамлар жуда кўп нарсаларни билдиради. 1970 йилдан буён СССРнинг миллий бойлиги 2,3 баравар кўпайди. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақи шу вақт ичида бир ярим баравар, ижтимоий истеъмол фондлари эса икки ҳиссадан кўпроқ ошди.

КПСС XXVI съездининг бу соҳада, шунингдек кадрлар тайёрлаш, болалар ва даволаш муассасалари тармоғини ривожлантириш, уй-жой қурилиши соҳасида ҳамда бошқа бир қанча соҳаларда энг муҳим кўрсаткичлар юзасидан ҳозир беш йиллик учун ўртага қўйган топшириқлари муваффақиятли бажарилмоқда.

Бу ўринда гап салмоқли натижаларга эришилганлиги ҳақида бормоқда. Шу беш йилликда 24 миллион йигит ва қиз ўрта маълумот олади. 10 миллион киши олий ўқув юртларини ва техникумларни битириб чиқади. 50 миллион совет кишиси ўзининг уй-жой шароитларини яхшилайди. Молларга ва хизматларга, маориф ва соғлиқни сақлашга, социал таъминотга бўлган эҳтиёжлар тобора тўла-тўкис қондирилмоқда.

Оммавий истеъмол қилинадиган бир қанча молларнинг нархлари пасайтирилишидан аҳоли анчагина манфаат кўрганини таъкидлаб ўтмоқ керак. Халқ маорифи ходимларининг иш ҳақини ошириш бошланди. Болалари бўлган оилаларга ёрдам бериш юзасидан катта-катта тадбирлар амалга оширилмоқда.

Ғарбда статистикани қалбакилаштириб, совет кишиларининг реал даромадлари тўғрисидаги маълумотларни қўпол равишда пасайтириб кўрсатиш ва айни вақтда буржуа воқелигини уялмай-нетмай безаб тасвирлаш ишқибозлари бор. Уларнинг далил-исботи бизнинг мамлакатимиздаги ва Ғарбдаги меҳнаткашларнинг пул даромадларини механик тарзда таққослаш асосида қурилади. Аммо бу — алдамчилик усули. Совет Иттифоқида ижтимоий истеъмол фондларининг мавжудлиги, асосий турдаги моллар нархининг барқарорлиги ҳақида лом-мим дейилмади. Уй-жой ва коммунал хизматлар учун дунёда энг кам ҳақ тўланиши, бепул медицина ёрдами, бепул маориф ва бошқа кўпгина нарсалар тилга олинмайди, албатта.

Ёки айтайлик, Америкадаги оиланинг даромади тўғрисидаги рақам кўрсатилади. Бу рақам гўё каттадек кўринади. Аммо бунинг замирида нималар яшириниб ётибди? Маълум бўлишича, миллионернинг даромади олинади, уни ишсизга бериладиган арзимас садақага қўшилади ва шу тариқа ўртача даромад деган нарса келтириб чиқарилади. Расмий маъмурларнинг эътирофига кўра, қашшоқликда яшаб турган 35 миллион америкалик учун статистикани бундай қалбакилаштиришдан нима наф тегади? — деган савол туғилади. Бундай бухгалтерия билан уларнинг қорнини тўйғизиш ва кулбасини иситиш мумкин эмаслиги равшан. Дарвоқе, бу қашшоқларнинг тўртдан бир қисми ҳозирги Америка маъмурият ҳукмронлиги даврида шу аҳволга тушиб қолди. Бу ҳайратомуз фактнинг ўзи кўп нарсадан дарак бериб турибдику, ахир!

Меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрум этилган ўн миллионлаб кишилар капиталистик «Фароғат» ташқарисида қолган. Хўш, одамларга иш топиб беролмайдиган, бинобарин уларни тирикчилик воситасидан маҳрум этадиган жамият, ижтимоий тузумнинг қадр-қиммати нимага арзийди, деган савол туғилади.

Яна бир мисол. Ғарбда турар жой учун меҳнаткашлар қанча ҳақ тўлайдилар? Масалан, америкалик ўртача оила харажатларининг учдан бир қисми фақат турар жой ҳақини тўлашга кетади. Америка Қўшма Штатларида 4 миллион кишининг умуман бошпанаси йўқ. Бу — пропаганда эмас, ҳақиқатнинг ўзи.

Ғайриинсоний капитал дунёсида социал адолат йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Социализмнинг меҳнат қилиш ҳуқуқи, уй-жойли бўлиш ва дам олиш ҳуқуқи, бепул медицина хизмати ва таълим олиш ҳуқуқи сингари реал ғалабаларига капитал дунёси ҳеч нарсани қарама-қарши қўя олмайди.

КПСС билан Совет давлати халқ фаровонлигини ошириш масалалари тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Бу йил мамлакат миллий даромади кўпайган қисмининг ҳаммаси социал эҳтиёжларга сарфланаётганлиги бунинг яққол исботи эмасми, ахир.

Шу беш йилликда товар оборотининг энг юксак даражада кўпайиши таъминланганлиги ҳам мамнуният туғдиради. Яқиндагина тақчил бўлган бир қанча молларга талаб амалда тўла-тўкис таъминланмоқда. Бироқ савдо тармоқларини юқори сифатли ва зарур турдаги моллар билан тўлдириш проблемаси ҳали ҳам суст ҳал этилмоқда.

Ҳозирги вақтда халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни ва хизмат кўрсатиш системасини ривожлантириш комплекс программаси ишлаб чиқилмоқда. Бу программани амалга ошириш — хўжалик барча тармоқларининг, халқ депутатлари Советларининг, ҳар бир меҳнат коллективининг бурчидир.

Экономикадаги ишларнинг яхшиланиши КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми ва шундан кейинги Пленумлари ишлаб чиққан тадбирларнинг амалга оширилиши туфайли турмушимизга сингиган ижобий ўзгаришлар билан чамбарчас боғланган. Бу тадбирларнинг моҳияти ижтимоий тузумимизнинг имкониятларини, меҳнаткашларнинг жонли ижодкорлигини ҳаракатга келтиришдан, уларнинг ишлаб чиқаришдаги ишларга омилкорлик билан ёндашувини, бошқарувда қатнашувини кучайтиришдан иборат.

Масъулиятни оширишга, меҳнат, ишлаб чиқариш ва давлат интизомини мустаҳкамлашга қаратилган тадбирларни бутун халқ маъқуллаб, қўллаб-қувватлади. Партия бу йўлни муттасил ўтказаверади.

Онгли, ҳалол, яхши уюштирилган меҳнат — ҳар бир участкада ишловчи совет кишиси турмушининг таркибий қисми бўлиши лозим.

Ҳалол ишлашни моддий ва маънавий рағбатлантиришни такомиллаштиришга, одамларнинг ижодий ташаббуслари ва новаторлигини ҳар томонлама рағбатлантиришга, социалистик мусобақанинг ташкил этилишини яхшилашга зўр эътибор берилади. Шу билан бирга кадрларга нисбатан талабчанлик янада оширилади, чинакамига меҳнат қилишни хоҳламайдиган кишиларга нисбатан таъсир чоралари кучайтирилади.

Тузумимиз табиатининг ўзига хос социал адолат меҳнат меъёри ва истеъмол меъёри устидан қаттиқ контролликни, меҳнатга қараб тақсимлашдан иборат социалистик принципни амалда янада моҳирона ва тўла-тўкис қўлланишни талаб қилади. Ҳар бир киши умумий ишга қўшган ҳиссасига мувофиқ ҳақ олиши керак.

Бу принципга қатъий риоя қилиниши лозим. Ошкораликни йўлга қўймай туриб, бу ишда меҳнаткашларнинг кенг иштирокисиз мазкур принципга риоя этилишига эришиб бўлмайди, албатта. Омманинг сиёсий тажрибасини, унинг хўжасизлик ва бўшангликнинг ҳар қандай кўринишларига нисбатан принципиал, муросасиз ёндашувини ҳеч нарса билан алмаштириб бўлмайди.

Партия социал-иқтисодий тараққиётнинг янги марраларига эришишнинг бош йўлларини аниқ белгилаб берди. Бу йўллар ижтимоий ишлаб чиқаришни жадал ривожлантиришдан, ўсишнинг интенсив омилларидан максимал фойдаланишдан иборат. К. У. Черненко таъкидлаганидек, «Биз ўн иккинчи беш йилликдаёқ халқ хўжалигининг самарадорлигини оширишда туб бурилишга эришувимиз керак».

Ишлаб чиқаришни интенсивлашда ҳал қилувчи бурилишни таъминлаш шунчаки хўжалик вазифаси эмас, шу билан бирга жуда катта аҳамиятга молик сиёсий вазифа ҳамдир. Бу социалистик жамиятимиз эришган тараққиёт босқичида унинг етуклик кўрсаткичидир.

Биз шу йўл билангина айни бир вақтда мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини оширишимиз, унинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашимиз ва халқ фаровонлигини муттасил юксалтиришни таъминлашимиз мумкин. Шу йўл билангина мамлакатимизнинг жаҳон экономикасидаги позицияларини янада мустаҳкамлаш мумкин, бу эса давлатимиз учун жуда зарурдир.

Шу сабабли самарадорлик ва сифат учун, меҳнат унумдорлигини ўстириш, моддий ресурсларни тежаш учун кураш — ҳар бир совет кишисининг ҳам вазифаси, ҳам ватанпарварлик бурчидир. Ленин ибораси билан айтганда ишнинг моҳияти «умумий меҳнат асосида илгаригидан кўра яхшироқ, илгаригидан кўра арзонроқ ва илгаригидан кўра кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш»дан иборат.

Фан ва техниканинг ошиб борувчи самарадорлигига, принципиал янги машина ва ускуналар яратиш ҳамда ишлаб чиқаришга, илғор технологияга таянган тақдирдагина олға силжиш, кўпроқ натижаларга эришиш мумкинлигини ҳаммамиз тушунамиз.

Ҳозир фан-техника тараққиёти билан баббаравар одим ташлаш халқ хўжалигининг барча тармоқларини электрон-ҳисоблаш техникаси билан, роботлар, микропроцессорлар, эпчил ишлаб чиқариш системалари билан илдам суръатларда қуроллантириш демакдир.

Бу ўринда фанимиз учун нақадар кенг уфқ очилганлиги ва шу жиҳатдан фанимиз зиммасига нақадар юксак масъулият тушиши ҳақида кўп гапиришнинг ҳожати йўқ.

Энг замонавий техникани ғоядан ишлаб чиқаришга кенг жорий қилишгача тезроқ етказишни таъминлаш — замон талабидир. Янгиликка нисбатан қолоқ назар билан қарашни, консерватизмни тезроқ бартараф этиш керак.

Ҳозир экономика олдида турган мураккаб вазифалар бошқарувнинг янги форма ва методларини ҳам талаб қилади. Кейинги йилларда бу соҳадаги иш бир мунча активлашди. Энг муҳим социал-иқтисодий проблемаларни ҳал қилиш учун бошқарувнинг тармоқ ва маҳаллий органлари ташаббусларидан тўлиқроқ фойдаланила бошлади. Яхши ва пухта ўйланган дадил иқтисодий экспериментлар кенг миқёсда ўтказилмоқда.

Партия демократик централизм ленинча принципларини ижодий рўёбга чиқариб, марказлаштирилган бошқарув ва планлаштиришни бундан буён ҳам мустаҳкамлайверади, айни вақтда корхоналар ва халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ҳуқуқларини кенгайтираверади ва ошираверади, тармоқлар ва регионларнинг манфаатлари энг мақбул тарзда бир-бирига қўшилишига интилаверади, маҳкамачилик ва маҳаллийчиликнинг ҳар қандай кўринишларини таг-туби билан тугатаверади.

Пировард натижадаги вазифа социалистик хўжалик услуби замиридаги афзалликлардан жуда тўлиқ фойдаланиш имконини берадиган бошқарув системасини пухталаштиришдан иборат.

Белгиланган режаларнинг ҳаммаси ва мутлақо ҳаммасини ҳам амалга оширишга муваффақ бўлингани йўқ. Саноатнинг айрим тармоқлари бир маромда ишламаяпти, мол етказиб бериш планларини уддаламаяпти. Қишлоқ хўжалигининг, агросаноат комплекси барча тармоқларининг самарадорлигини ошириш, капитал қурилишдаги ишларни яхшилаш учун кўп иш қилиниши керак. Бу — халқ хўжалиги соҳасидаги жуда катта аҳамиятга молик вазифадир.

Шу йилги планларнинг ва умуман ўн биринчи беш йиллик планининг муваффақиятли бажарилиши учун ҳозир партия, совет, хўжалик органлари, барча меҳнат коллективлари ҳар бир ходим зиммасига тушадиган юксак масъулият мезони ҳам мана шундан келиб чиқади.

Ўртоқлар!

Ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили — экономикамизни ривожлантиришда муҳим босқич. Қолган вақтдаги ишнинг натижалари унинг умумий якунларини, демакки, келгусидаги янада мураккаб ва кенг миқёсли вазифаларни ҳал этиш учун асос бўладиган негизни ҳам кўп жиҳатдан белгилаб беради.

Октябрь байрамини совет кишилари меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Кўпгина саноат коллективлари ўз зиммаларига олган мажбуриятларни бажариб, меҳнат унумдорлигини пландан ташқари ўстиришга ва маҳсулот таннархини камайтиришга эришдилар, мол етказиб бериш интизомини мустаҳкамладилар, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган ўн ойлик топшириқларни муддатидан илгари уддаладилар.

Юз минглаб москвалик меҳнаткашлар ҳам шу катта байрамгача ўз йиллик планларини бажариб бўлдилар. Улар пойтахтликларга хос ҳалол ишладилар дейиш мумкин.

Совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги Ғалабаси 40 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат вахтаси кучайиб бормоқда.

Байрам арафаси меҳнатдаги ажойиб ютуқ билан нишонланди — Байкал-Амур магистралининг асосий излари муддатидан илгари ётқизиб бўлинди, бутун трасса бўйлаб поездларнинг иш қатнови бошланди. Шарқий Сибирь ва Узоқ Шарқнинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада тўла-тўкис ривожлантириш, бу жуда бой ўлканинг табиий ресурсларини хўжалик оборотига жалб этиш учун янги истиқболлар очилди.

Бу — жуда катта аҳамиятга молик воқеадир. Моддий ва маънавий кучларнинг жуда катта запасларига эга бўлган забардаст мамлакатгина бу ишни амалга ошириши мумкин.

Ўз имкониятларига ишончи комил халқ шундай қилди. БАМ қурувчилари жуда қийин шароитларда ҳақиқий қаҳрамонлик кўрсатиб, таъбир жоиз бўлса, эртанги кунга йўл солдилар.

Дала ва фермаларда виждон билан зўр бериб меҳнат қилинган, бутун агросаноат комплексининг пухта ишлашини таъминлаган ҳамма кишилар халқимизнинг ташаккурига сазовор бўлдилар. Ҳосилни йиғиштириб олиш ишлари тугалланган ҳозирги пайтда, етиштирилган жами маҳсулотни сақлаб қолиш, қишлоқ хўжалик маҳсулоти истеъмолчига ҳеч нобуд бўлмай етиб боришини таъминлаш энг муҳим вазифадир. Чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, беш йилликнинг тугалловчи йилида мўл ҳосил олиниши учун зарур нарсаларнинг ҳаммасини тахт қилиб қўйиш муҳимдир.

Яқинда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми бўлиб ўтди. К. У. Черненко Пленумдаги нутқида мамлакат олдида турган энг муҳим вазифаларни чуқур таҳлил этиш асосида ерларни мелиорациялашнинг кенг миқёсли программасини амалга ошириш ҳозир қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришнинг, гарантияланган озиқ-овқат фондини вужудга келтиришнинг ҳал қилувчи омили эканини уқтириб ўтди. Пленум қарорлари — партиянинг ҳозирги шароитдаги аграр сиёсатини ривожлантириш ва конкретлаштиришдаги катта қадамдир.

Омманинг социал активлигида — тузумимизнинг битмас-туганмас резервлари бор. Партиянинг социалистик демократияни янада такомиллаштириш соҳасида амалга ошираётган тадбирлари айни меҳнаткашларнинг ташаббусини ривожлантириш, уларнинг зўр ижодий имкониятини рўёбга чиқариш мақсадини кўзлайди.

Бунда оғирлик маркази жамиятимиз томонидан инсонга бериб қўйилган жуда кенг ҳуқуқларни тўла-тўкис рўёбга чиқариш соҳасига, бу ҳуқуқларни тобора чуқур мазмун билан тўлдириш, давлат ва жамият ишларини бошқаришда гражданларнинг жуда манфаатдорлик билан қатнашишини таъминлаш соҳасига кўчирилмоқда.

Шу сабабли партия аввало социалистик демократиянинг социалистик халқ ҳокимияти органлари бўлмиш барча поғоналардаги халқ депутатлари Советлари замирида яшириниб ётган имкониятларидан яхшироқ фойдаланишга катта аҳамият бермоқда. В. И. Ленин уқтириб ўтганидек, Советларнинг тўла ҳокимиятини «декрет билан расмий суратда жорий этиш... кифоя қилмайди, балки бошқариш ишларини амалий суратда йўлга қўймоқ, ҳар кунги ва мунтазам ишда текшириб бормоқ керак».

КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленуми қарорларининг моҳияти ҳам Советлар ишига янги омил бахш этишдан, уларнинг меҳнаткашлар билан алоқасини мустаҳкамлашдан, социал-иқтисодий сиёсатни амалга оширишдаги ролини юксалтиришдан иборат.

Давлат аппаратини, бутун бошқарув органлари системасини такомиллаштириш, халқ контролининг, касаба союзларининг, комсомолнинг, бошқа жамоат ташкилотларининг фаолиятини кучайтириш, турмушимизнинг жуда турли-туман соҳаларида социалистик демократияни чуқурлаштиришнинг реал йўлидир.

Социалистик жамиятнинг асосий ячейкаси бўлмиш меҳнат коллективининг ҳуқуқлари кенгайтирилганлиги муносабати билан мамлакатни бошқаришда меҳнаткашларнинг иштирок этиши учун жуда кенг имкониятлар очилмоқда.

Меҳнат коллективларининг демократик имкониятдан тўла-тўкис фойдаланиш хўжалик фаолиятини яхшилашини, социал масалаларини самарали ҳал этишга, соғлом маънавий иқлимни қарор топтиришга кўмаклашишини тажриба кўрсатиб турибди.

Партиянинг кўп қиррали идеологик иши ҳам совет кишиларининг онглилиги ва эътиқоди замиридаги ижодий кучларни ҳаракатга келтиришга қаратилган. КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумидан кейин ўтган вақт шу Пленумда қабул қилинган қарорлар актуаллигини тасдиқлади.

Мамлакат олдида турган иқтисодий, социал-сиёсий, халқаро вазифаларни идеологик жиҳатдан таъминлаш учун тарбия ва пропаганданинг ҳамма воситаларидан янада самарали фойдаланила бошланди. Бу вазифаларни ҳал этишда партия янги инсонни камол топтириш — энг муҳим мақсадгина бўлиб қолмай, айни вақтда жамият ҳар томонлама тараққиётининг зарур шарти ҳам эканлигига асосланиб иш тутмоқда.

Марксизм-ленинизм ғояларига астойдил садоқатли ишчилар синфи билан колхозчи-деҳқонлар халқнинг маънавий турмушини бойитишга, коммунизм бинокорларининг олий маънавий принципларини ишлаб чиқишга ҳал қилувчи таъсир ўтказмоқдалар.

Бу соҳада маориф, маданият, адабиёт ва санъатнинг роли чиндан ҳам бебаҳодир. К. У. Черненко СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг юбилей пленумидаги нутқида таъкидлаганидек, партия Октябрдан кейин меҳнат билан маданият ўртасида вужудга келган қудратли иттифоқ бундан буён ҳам мустаҳкамланиб бораверишига, совет зиёлилари ривожланган социализмни такомиллаштиришдан иборат муштарак ишга бундан буён кўпроқ ҳисса қўшаверишларига аминдир.

Совет кишилари жамиятимизнинг маънавий ҳаёти бундан буён ўзининг ҳамма қирралари билан ярқираб, ўзининг бутун бойлиги, бутун улуғворлиги, бутун латофати билан жилоланиб бораверишини кутади ва бунинг учун ҳамма асослар бор.

Бизда ёшларни тарбиялашга алоҳида эътибор берилмоқда. Партиянинг ёшлар тўғрисидаги зўр ғамхўрлиги ҳам мана шундан келиб чиқади. Ёш авлод олдида шахсни ҳар томонлама камол топтириш учун ҳамма имкониятлар очиқ.

Совет ёшларининг тақдири билан капиталистик жамиятдаги ёшларнинг тақдири ўртасида нақадар катта фарқ борлиги равшан! Бу ерда ўша жамиятнинг бутун социал тарзи билан ёшларнинг дили мажруҳ қилинмоқда, уларга қўпол кучга сиғиниш руҳи сингдирилмоқда, улар милитаризм руҳида тарбияланмоқда. Бу — назария эмас, балки практикадир. Айни ёшлар биринчи галда ишсизлик, гиёҳвандлик, жиноятчилик қурбони бўлмоқда.

Буржуа ахлоқи ва урф-одатларини рад этганлар таъқиб остига олинмоқда. Тинчлик учун, ҳаёт учун, ядро уруши хавфига қарши ҳаракат қилаётган йигит ва қизлар эса қувғинга учрамоқдалар. Бундай ҳодисалар кундалик воқеа бўлиб қолди.

Социалистик система билан капиталистик система ўртасидаги идеология кураши шароитида партия совет ёшларини ғоявий-ахлоқий, синфий руҳда ва меҳнат жараёнида чиниқтиришни доимо диққат марказида тутмоқда. Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш соҳасидаги иш чинакам умумхалқ иши тусини олганлиги ғоят қонуниятлидир.

Биз ёшларимизнинг ғоявий эътиқодли, гражданларча етук, меҳнатсевар, Ватан тақдири учун масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир, Октябрь ишини муносиб давом эттиришга тайёр бўлишларини хоҳлаймиз.

Совет ёшлари, унинг жанговар авангарди, партиянинг содиқ ёрдамчиси — комсомол ўзининг шонли ишлари билан ўзидан кутилган умидларни оқламоқда.

Мамлакатимиз олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Коммунистик партия раҳбарлигида бу вазифалар муваффақиятли ҳал этилишига, белгиланган мақсадларга эришилишига совет кишиларининг ишончи комил.

II. Ленинча ташқи сиёсатнинг тантанаси йўлида

Ўртоқлар!

Улуғ Октябрь социалистик революцияси қилганидек жаҳон сиёсати ўзанини кескин буриб юборган воқеаларни тарихдан топиб бўлмайди.

Халқ оммаси халқаро турмуш саҳнасига қадам ташлаб ўз тақдирининг ижодкори бўлиб қолди.

«Большевиклар, — деб уқтирган эди В. И. Ленин, тамоман бошқача халқаро муносабатлар вужудга келтираётганлигини, бу халқаро муносабатлар барча эзилган элларнинг империалистик зулмдан қутулишига имкон бераётганлигини халқ кўриб турибди».

Лениннинг сулҳ тўғрисидаги декрети қабул қилинган даврдан буён тинчлик ва социализм тушунчалари эгизак бўлиб қолди.

Совет давлатининг В. И. Ленин ишлаб чиққан ташқи сиёсатида илмий коммунизм назарияси билан ғалаба қозонган социализм практикаси, пролетар интернационализми ва турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принциплари бир бутун бўлиб бирлашди. Бу сиёсат тинчлик, мустақиллик, социал тараққиёт йўлидаги курашда халқларга мустаҳкам таянч бўлиб хизмат қилади.

Октябрдан кейинги дастлабки йилларда шундай бўлган эди. Ҳозир эса бу сиёсат юз карра тўғридир.

Воқеаларнинг боришига социалистик система ҳал қилувчи таъсир ўтказаётганини халқаро турмуш практикаси инкор қилиб бўлмайдиган тарзда тасдиқлаб турибди. Бу системада уч қитъа — Европа, Осиё, Америка давлатлари бор. Уларнинг кўплари бу йил социалистик давлат сифатида дунёга келганликларининг юбилей кунларини нишонламоқдалар.

Социалистик ҳамдўстлик халқаро ишларда соғлом ташаббусларнинг мужассам ифодачиси ва ҳимоячиси сифатида курашиб келаётганлигини, тинч умуминсоний идеалларни қаттиқ туриб ҳимоя қилаётганлигини кўрсатувчи тобора янги-янги далиллар ҳар куни намоён бўлиб турибди.

Мана салкам ўттиз йилдирки, суверен давлатларнинг ихтиёрий иттифоқи — Варшава Шартномаси ташкилоти социализм ғалабалари посбонлигида енгилмас қалъа бўлиб турибди, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига пухта хизмат қилиб келмоқда.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг шу йил ёзда Москвада олий даражада ўтказилган иқтисодий кенгаши, К. У. Черненко ҳамда бошқа совет арбобларининг социалистик мамлакатлар партия ва давлат раҳбарлари билан учрашувлари қардош давлатлар бирлиги мустаҳкамланиб бораётганлигининг яққол далили бўлди.

Социалистик давлатларнинг қудратли оиласи танлаб олган йўлдан комил ишонч билан олға бораётганлиги ғанимларимизга ёқмаяпти. Улар сафларимизни парчалашни истардилар. Социалистик ҳамдўстликнинг жипслиги ёқмаётган кимсалар қандай усулларни ишга солишмаяпти, дейсиз. Нима ҳам дердик, қардош социализм мамлакатларига эса, бундай жипслик ёқади, ҳатто жуда ҳам ёқади.

Бу — маслакдошларнинг онгли жипслигидир. Бу жипслик ғоят катта куч, жуда зўр обрў-эътибор бўлиб, тинчлик сиёсатимизни самарали равишда қаттиқ туриб ҳимоя қилиш имконини беради.

Социализм халқаро позицияларининг мустаҳкамлиги гарови қалин бирликдадир. Бизнинг партиямиз қардош социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва чуқурлаштириш манфаатлари йўлида бундан буён ҳам ҳамма ишни қилаверади.

Маълумки, Совет Иттифоқи Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларни нормаллаштириш, яхшилаш тарафдоридир. Буни биз жумладан, энг юксак даражада ҳам неча марталаб таъкидлаганмиз. Иккала мамлакат вакиллари ўртасидаги мулоқотларнинг давом эттирилишини фойдали ва муҳим деб ҳисоблаймиз.

Бизнинг кўз ўнгимизда капиталистик мамлакатлар ишчилар синфининг монополиялар танҳо ҳукмронлигига қарши, иқтисодий ва социал талабларнинг қондирилиши учун, инсоннинг асосий ҳуқуқларини ҳимоя қилиш йўлидаги жуда кучли намойишлар содир бўлмоқда. Зиммасига оғир, аммо олижаноб вазифа тушган коммунистик ва ишчи партиялар биринчи сафларда бормоқдалар. Бугунги кунда ана шу намойишлар тинчлик учун, ядро уруши хавфига қарши кураш билан бир бутун бўлиб қўшилиб кетмоқда.

Империалистларнинг халқларга ёт тартибларни тиқиштириш йўлидаги уринишларига қарши ҳаракат қилишда, халқларнинг эркин ва мустақил ривожланиш ҳуқуқини ҳимоя қилиш ишида жаҳон социализми билан миллий озодлик ҳаракатларининг манфаатлари ҳар қачонгидан кўра бир-бирига кўпроқ мос бўлиб тушмоқда. Ҳозирги замоннинг империализмга қарши таъсирчан кучи — қўшилмаслик ҳаракатининг тинчлик учун курашга қўшган ҳиссаси салмоқлидир.

Ҳиндистон Республикасининг атоқли раҳбари — Индира Гандининг номи қўшилмаслик ҳаракати тарихида ҳамиша сақланиб қолади. Унинг мудҳиш жиноят натижасида ҳалок бўлганлиги — барча тинчликсевар кучлар учун оғир жудоликдир.

Совет кишилари ҳинд халқи билан бирдам эканликларини изҳор этадилар, улуғ мамлакат — бизга дўст Ҳиндистон раҳбарларига Жавохарлаъл Неру билан Индира Ганди васият қилган ташқи сиёсат йўлини давом эттиришда сабот-матонат тилайдилар. Бу йўл СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги яхши қўшничилик ҳамкорлигини халқларимиз бахт-саодати йўлида, Осиёда ва бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлида муттасил ривожлантириб боришга кўп жиҳатдан ёрдам берди.

Жамоатчиликнинг урушга қарши ҳаракати халқаро вазиятга тобора кўпроқ таъсир ўтказмоқда. Бу ҳаракат кишиларнинг ўз келажагидан, инсониятнинг келажагидан хавотирлиги кучайиб бораётганлигини ифода этади. Барча эътиқод, ёш ва касблардаги кишилар ўз курашлари билан инсоннинг энг биринчи ҳуқуқи — яшаш ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолиш муддаосини ўз ўзидан изҳор қилмоқдалар.

Шу муносабат билан айни мана шу энг биринчи ва энг асосий ҳуқуққа муносабат мисолида НАТО блокидаги мамлакатларнинг баъзи пойтахтларида бўлган инсон ҳуқуқлари сохта ҳимоячиларининг бутун риёкорлиги яққол кўриниб турганлигини айтиб ўтиш керак. Шу ҳуқуқлар тўғрисида гапирадилару, ўз сиёсати билан эса одамларнинг яшашга бўлган ҳуқуқини поймол этмоқдалар.

Ҳозир ҳар бир соғлом фикрдаги киши ўз олдида ва умуман инсоният олдида бугунги кунда ё ҳаёт ё мамот йўли турганлигини англамоқда. Ёки қуролланиш пойгасини давом эттиравериб, ҳалокат хавфига дучор бўлиш, ё бўлмаса қуролсизланиб, турли ижтимоий тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш керак. Бундан бошқа йўл йўқ.

Империализмнинг урушқоқ доиралари, бу гап аввало АҚШга тааллуқлидир, халқаро ишларда милитаристик йўлга қаттиқ ёпишиб олмоқдалар. Таркиб топган ҳарбий стратегик мувозанатни бузишга интилиш, ҳарбий устунликка эришишга умид боғлаш — улар қилаётган авантюраларнинг энг хатарлисидир. Улар барча йўналишларда телбаларча қуролланиш пойгасини авж олдириб юбордилар. Ҳозир дунё қурол-яроғларга кўмиб ташланди деса бўлади. Аммо қуролларнинг тобора янги-янги тоғдек уюмлари қалаштириб ташланмоқда.

АҚШнинг мана шундай сиёсати ва унинг ҳаракатлари тинчликка таҳдид солмоқда, буни Совет Иттифоқи неча марталаб кўрсатиб ўтди. Шу сиёсатнинг моҳиятини тинчлик ниятлари тўғрисида ҳар қандай гап-сўзлар билан яшириб бўлмайди, кейинги вақтларда Вашингтонда шундай гап-сўзлар эшитилиб турибди, аммо бу гап-сўзлар амалий ишлар билан мустаҳкамланмаяпти.

НАТО блокининг раҳбарлари шуни билишлари керакки, уларнинг ҳарбий устунликка эришиш йўлидаги даъволари ҳеч қачон амалга ошмайди. Совет Иттифоқи ўз иттифоқчилари билан биргаликда уларни шу ҳақда огоҳлантириб қўйди.

Америка Қўшма Штатлари дунёнинг турли районларида вужудга келтирилган ҳамда СССРга ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши қаратилган кўпдан-кўп ҳарбий базалар тўғрисида унинг олдига бундан буён ҳам жиддий талаб қўйиб, ана шу базалар тўғрисидаги масалани унинг олдига қўяверамиз. Эртами, кечми, бунга чек қўйилиши лозим!

АҚШ милитаристик сиёсатининг моҳияти унинг ядро қуролига маҳлиёлигида айниқса, яққол намоён бўлмоқда. Бундай сиёсатни ўтказаётган кимсаларга ядро урушига тайёргарлик кўриш — инсониятга қарши ғоят оғир жиноят эканлигини эслатиб ўтиш керак. Энг мўътабар халқаро анжуман — БМТ шундай ҳукм чиқарди.

Шундай жиноий муддаоларни рағбатлантираётган, Ғарбий Европада Американинг янги ядро ракеталари жойлаштирилишига розилик берган, қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш жараёнига тўсқинлик қилишга, музокараларни барбод этишга бевосита қўл урган НАТО мамлакатларидаги сиёсий арбоблар ҳам жавобгарликдан қочиб қутила олмайдилар.

Ҳозирги пайтда космосни ҳарбий рақобат майдонига айлантиришга шай бўлиб турибдилар. Телбаликдан иборат бундай режаларни ҳам асло оқлаб бўлмайди.

Америка Қўшма Штатларининг қурол яроғларни чеклаш ва қисқартириш масалаларидаги позицияси (бу эса биринчи навбатда ядро қуролига тааллуқли) — боши берк кўчалар позициясидир. Янги аҳдлашувлар йўлига тўсқинлик қилибгина қолмай, шу билан бирга илгари тузишга муваффақ бўлинган аҳдлашувларни ҳам барбод этмоқдалар.

Вашингтон бугунги кунда қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш проблемасига ёндашувда нималарга амал қилаётганлигини хулоса қилиб айтадиган бўлсак, қуролсизланиш йўлига қуролланиш пойгасини тўхтовсиз кучайтиришдан иборатдир, дейиш мумкин. Бу беъманилик эмасми? Ҳа, мантиқ ва соғлом фикрнинг барча қонунларига қараганда ҳам ўтакетган бемаъниликдир. Бироқ уруш ва тинчликнинг ғоят муҳим масалаларида айни мана шу бемаънилик ҳозир АҚШ сиёсатига асос қилиб олинган.

Қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш жараёнига содиқ бўлиб қолаётган Совет Иттифоқи ҳеч кимнинг манфаатларини камситмайдиган битимларга эришиш мақсадида жиддий ва ҳалол музокараларга тайёрдир. Биз бу ҳақда АҚШ ҳукуматига неча марталаб аниқ-равшан қилиб айтганмиз.

Вашингтоннинг ҳаммадан кўра кучлироқ бўлишга, суверен давлатларнинг тақдирини ҳал этишга, ҳаммага ва ҳар жойда ўз ҳукмини ўтказишга қаратилган йўли бошқа халқлар ва давлатларнинг ички ишларига қўпол аралашишда ўз ифодасини топмоқда. Дунё шундай аралашувнинг кўпдан кўп фактларига шоҳиддир.

Бирон бир халқ ўз ривожланиш йўлини эркин танлаб олиши биланоқ тазйиқ ўтказишнинг барча воситаларини ишга солмоқдалар. Бу иш бермай қолган тақдирда эса тўғридан тўғри интервенциядан ҳам қайтмаяптилар.

Ҳимоясиз Гренадага қилинган ҳужум, Никарагуага қарши эълон қилинмаган уруш — булар АҚШ ўтказиб келаётган давлат терроризми жиноий сиёсатининг кўринишларидир.

Халқлар бундай сиёсатни тобора қатъият билан рад этмоқдалар. Ўз масъулиятини англаётган жиддий давлат арбоблари бугунги кунда зўравонлик, муҳолифлик категориялари билан фикр юритиб, халқаро ишлардаги сиёсатни шу асосда қура оладиларми? Бундай иш тутиш — ҳаётдан ажралиб қолган тасаввурларга асир бўлиш демакдир.

Баъзи арбоблар шундай йўлни ўтказа туриб, ижтимоий тузум сифатида социализм шаънига жуда кўп қаттиқ сўзларни ишлатмоқдалар. Улар социализмни қисиб қўйишни, ҳатто бундан ҳам кўпроқ ишлар қилишни истардилар. Буларнинг ҳаммаси жиддий эътиборга лойиқ эмаслиги равшан.

Социализм тарихдан жой сўрамайди, унинг ўзи тарихдир. Кимдир буни тушунмас экан, биз афсусланамиз.

Европа тинчлиги ва ялпи тинчликка мана 40 йилдан буён асос бўлиб келаётган нарсага фақат калтабин кишиларгина тажовуз қилишлари, Ялта ва Потсдам тарихий битимларини шубҳа остига қўйишга уриниб кўришлари мумкин. Дарҳақиқат бу битимлар барча турдаги реваншчиларнинг қўлларини маҳкам боғлаб турибди. Битимларнинг аҳамияти ҳам аввало мана шундадир.

Воқеалар боришининг ўзи шу битимларни халқаро ҳуқуққа асос қилиб қўйган. Фашизм устидан ғалаба қозониш йўлида йигирма миллион совет кишиси жонини фидо қилди. Гитлерга қарши коалициядаги мамлакатларнинг миллионлаб кишилари тинчлик учун, бундан буён ҳеч қачон немислар диёридан уруш хавфи чиқмаслиги учун курашда ҳалок бўлдилар.

Реванш олиш ва Европадаги давлатларнинг чегараларини қайта кўриб чиқиш тўғрисида орзу қилаётган телбаларга герман рейхи иккинчи жаҳон уруши алангасида куйиб кул бўлганлигини яна бир марта айтиб ўтиш керак. Унга энди асло қайтилмайди.

Немислар диёрида Германия Демократик Республикаси — социалистик немис давлати мавжудлигидан қувонамиз ва фахрланамиз. Яқинда ўзининг 35 йиллик юбилейини муносиб равишда нишонлаган Германия Демократик Республикасининг социалистик қурилиш йўлидан муваффақиятли равишда ҳаракат қилиб бораётганлиги — жанг қилган ҳамда фашист агрессорларни тор-мор этган халқлар тинчлиги ва дўстлиги тўғрисидаги орзунинг рўёбга чиққанидир.

Барча турдаги реваншчилар ва ярим реваншчилар қаерда бўлишларидан қатъи назар, шуни билиб қўйишлари керакки, дўстимиз ва иттифоқчимиз — Германия Демократик Республикасининг чегаралари дахлсиздир ва шундай бўлиб қолади.

Биз ва иттифоқчиларимиз тарихни қайта ёзиш режаларини тузаётган кимсаларни жуда равшан қилиб огоҳлантирамиз.

НАТО блокидаги мамлакатлар сиёсатининг йўли барча қитъалардаги кишиларнинг хавотирлигини кучайтирмоқда. Бу кишилар шу мамлакатларнинг ҳукуматларидан тинчликни мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини чеклаш ва тўхтатишга, давлатлар ўртасидаги ҳам регионал, ҳам норегионал можароларнинг манбаларини тугатишга қаратилган ғоят масъулиятли сиёсатни кутмоқдалар.

Тинчлик учун мураккаб бўлган ҳозирги пайтда халқлар социализм дунёсига, социалистик давлатларга ўз нигоҳларини қаратмоқдалар. Биз буни ҳар бир қадамда ҳис этмоқдамиз. Биз шу ишонч умидни оқлаш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилиб келдик ва бундан буён ҳам шундай қилаверамиз, барча халқлар учун тинчлик ва хавфсизлик сиёсатини ўтказишда куч-ғайратларни ошираверамиз.

(Давоми учинчи бетда).

ОКТЯБРЬ ЙЎЛИДАН—БУНЁДКОРЛИК ВА ТИНЧЛИК ЙЎЛИДАН

(Боши 1- ва 2-бетларда).

Партиямиз билан Совет давлатининг бутун ташқи сиёсий фаолияти Лениннинг: «Биз... тинчлик йўлида кўлимиздан келган ҳамма нарсани қилиш учун ишчиларга ва деҳқонларга ваъда берамиз. Биз буни бажарамиз,» деган васиятини амалга оширишга қаратилгандир.

Октябрь даврларидан бошлаб, бизнинг йўлимиз —турли ижтимоий тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш йўлидир. Биз ўз идеологиямизни, социалистик тузум табиатидан келиб чиқадиган бойликларимизни ҳеч кимга тиқиштираётганимиз йўқ. Аммо биз жамиятимизга ёт тартиб ва қарашларни тиқиштириш йўлидаги, мафкуравий ихтилофларни давлатлар ўртасидаги муносабатларга кўчириш йўлидаги ҳар қандай уринишларни бундан буён ҳам қатъиян рад этаверамиз, бу уринишларга кескин зарба бераверамиз.

Давлатларнинг тинч-тотув яшашида яхши муносабатларни ривожлантиришнинг ғоят катта конструктив имкониятлари мавжуд —Хельсинки Якунловчи актини имзолаш мумкин бўлган, кескинликни юмшатиш илдиз отиб, мустаҳкамланган 70-йилларнинг тажрибаси шуни тасдиқлади-ку, ахир. Халқлар кескинликни юмшатишни кишилар онгидан чиқариб ташлаш йўлидаги уринишларга тоқат қилиб қолаётганлари йўқ, Халқлар унинг самараларини қадрламоқдалар. Бунда ҳам тинчликнинг муҳим резерви бор. Биз Лениннинг «ҳақиқатан сулҳга олиб борадиган энг содда, энг равшан қарор ва тадбирларнинг мумкин қадар кўпроқ» бўлишига эришиш тўғрисидаги наказига содиқмиз.

Халқлар СССРнинг тинчлик тўғрисидаги ғамхўрлик билан йўғрилган таклифларини неча марталаб таъкидладилар. Совет Иттифоқи халқаро хавфсизлик билан боғлиқ барча муҳим проблемалар, ҳамма соҳаларда, жумладан энг кейинги вақтларда ҳам конкрет ташаббуслар билан майдонга чиқди. Тинчликка бўлган амалий интилиш ва тинчлик фойдасига ишлаш худди шунинг ўзидир.

Ядро хавф-хатарини бартараф этиш — энг асосий масаладир. Партиямиз шу масалага доимо асосий куч-ғайратларни қаратиб келмоқда. Совет Иттифоқининг 1946 йилдаёқ атом қуроли ишлаб чиқариш ва уни ишлатишни абадий тақиқлаш ҳақида ҳамда шу қурол запасларини йўқ қилиш тўғрисидаги таклифини қабул этишга ғарб мамлакатларининг реализми ҳамда сиёсий иродаси етарли бўлганида эди, шу хавф-хатар мавжуд бўлмасди.

Кишиларнинг қўлига тушиб қолган янги даҳшатли қурол тўғрисидаги масалани бутун инсоният манфаатларини кўзлаб қандай ҳал этиш тўғрисидаги шу энг инсонпарвар ва таг-заминли таклиф тарихга олтин ҳарфлар билан ёзиб қўйилган.

Бугунги кунда шу вазифанинг актуаллиги беқиёс даражада ошди. Бизнинг таклифларимиз ядро қуроли ҳеч қачон ишлатилмаслигига ва бу қурол умуман ер юзидан йўқ қилиб ташланишига қаратилгандир. Биз бу вазифани босқичма-босқич ҳал этишнинг конкрет йўлларини таклиф этмоқдамиз.

Совет Иттифоқи олға сурган ва ҳозир вужудга келган шароитда ядро қуролига эга бўлган давлатлар амал қилиши лозим бўлган муайян нормаларга риоя этиш принципиал аҳамиятга молик бўлур эди. Тинчлик мақсадларини кўзлаган тақдирда бу нормалар табиийдир.

Тинчликни сақлаб туриш учун алоҳида масъулиятли бўлган мамлакатлар ядро урушининг олдини олишни ўз ташқи сиёсатининг бош мақсади деб билсалар бу табиий эмасми, ахир?

Биз ўзгаларни ўзимиз тайёр бўлмаган бирон нарсани қилишга даъват этаётганимиз йўқ. Биз ўзимизнинг шундай тайёрлигимизни амалий қадамлар билан мустаҳкамламоқдамиз. Айни Совет Иттифоқи дадиллиги жиҳатидан мислсиз сиёсий қадам қўйди — ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида ўз зиммасига бир томонлама тартибда мажбурият қабул қилди.

Биз ядро конвейерини тўхтатиш пайти келди деймиз ва ишни барча ядро аслаҳахоналарини кўпайтирмаслик каби оддий ҳамда самарали қадамдан бошлашни таклиф этамиз. Шу марradan туриб уларни қисқартиришга киришиш осонроқ бўлади.

Бизнинг мамлакатимиз ядро қуролига эга бўлган бошқа мамлакатлар ҳам ўзларининг барча ядро воситаларини кўпайтирмаган тақдирда дарҳол шундай қилишга тайёрдир. Бу хусусдаги совет таклифи ўз кучида қолмоқда.

Турли мамлакатлардаги миллионлаб кишилар шуни тобора қатъият билан талаб қилмоқдалар, кейинги вақтларда эса кўпгина давлат ва ҳукуматларнинг раҳбарлари буни ёқлаб фикр билдирмоқдалар. Аргентина, Греция, Ҳиндистон, Мексика, Танзания ва Швеция бошлиқларининг ядро қуролларини кўпайтирмаслик тўғрисидаги мурожаати бунга мисол бўлади.

Биз ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш тўғрисида илгари Англиянинг иштирокида олиб борилган музокаралар яна бошланиб, охирига етказилишини АҚШга таклиф қилдик. Лекин бунга рози бўлишмаяпти. Айни вақтда ядро қуроли ер ости синовларини чеклаш ҳақида ва тинчлик мақсадларидаги ядро портлатишлари тўғрисида деярли ўн йил муқаддам имзоланган Совет — Америка шартномаларини ратификация қилишдан бош тортмоқдалар.

Шу соҳада битимлар тузиш ўрнига бизга фақат кузатувчиларни айирбошлашни таклиф этмоқдалар, бу кузатувчилар шундай портлатишларни қайд этиб боришарди холос. Ядро қуроли синовларини тақиқлашни эмас, балки унга биргаликда ошкора тус беришни, аниқроғи бундай синовларни қонунийлаштиришни истамоқдалар деган хулоса ўз-ўзидан келиб чиқади. Совет Иттифоқи синовлар тўхтатилишини қаттиқ туриб талаб қилаверади.

Мамлакатимиз ядро қуроллари пойгасини жиловлаш учун бундан буён ҳам зўр ғайрат билан курашаверади. Тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципи асосида ядро қуроллари чекланиши ва қисқартирилишига, то уларнинг батамом тугатилишига эришишгача ҳаракат қилаверади.

Социалистик мамлакатларнинг Варшава Шартномаси давлатлари билан НАТО давлатлари ўртасида ўзаро ҳарбий куч ишлатмаслик тўғрисида шартнома тузиш ҳақидаги коллектив таклифининг муҳимлигини англаш тобора кучаймоқда.

Бундай қадам давлатлар ўртасида чинакам ишончни вужудга келтириш йўлига ўтиш имконини берган бўлур эди. Шундай қилинган тақдирда барча халқлар, ҳамма мамлакатлар наф кўрган бўлур эдилар.

Ҳозир космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олишдан кўра кечиктириб бўлмайдиган вазифа йўқ. Масала шундай бўлиб турибдики, космосга чиқадиган қурол йўли ёпилмаса, бугун мустаҳкам ёпиб қўйилмаса эртага бу ишни қилиш кеч бўлади. Ўз мамлакатларининг халқаро сиёсати йўлини белгилашга дахлдор бўлган ҳукуматлардаги, парламентлардаги ҳамда ҳукуматлар ва парламентлардан ташқаридаги масъул арбоблар бу ҳақда ўйлашлари керак эмасми, ахир?

Совет Иттифоқи мазкур проблема ҳал этилиши учун жуда кўп куч-ғайрат сарфламоқда. Биз БМТда шундай қилмоқдамиз. АҚШ ҳукуматига шу хусусда махсус музокаралар ўтказишни таклиф қилдик. Биз бу масалани ҳали яқиндагина Америка раҳбарлари олдига яна жуда ўткир қилиб қўйдик. Пировард натижада Вашингтон конструктив позицияни эгаллайди деб умид билдиришни истардик.

Космик фазодан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланиш тўғрисида БМТда киритган таклифимизни жаҳон мамлакатлари кенг кўламда қўллаб-қувватлади. Шу мисолда ҳам халқлар қандай сиёсат ўзларининг туб манфаатларига мос бўлиб тушаётганлигини, қандай сиёсат эса уларга ёт эканлигини кўриб турибдилар.

Қуролланиш пойгаси — империализм инсониятни дучор қилган ғоят оғир юкдир.

Қуролланиш пойгасини орқага буриб юборишга муваффақ бўлинган тақдирда мамлакатларнинг социал тузумидан, катта ёки кичиклигидан қатъи назар, уларнинг ҳаммаси олдида ниҳоятда зўр имкониятлар очилган бўлур эди. Тинч мақсадлар учун жуда катта моддий ва ақлий ресурслар бўшаган бўлур эди. Бундай ресурслар эса одамларга қашшоқликни, очлик, касалликларни тагтомири билан тугатиш учун зарурдир. Бугунги кунда барча халқлар олдида ўткир бўлиб турган жаҳоншумул проблемаларни: атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, кишиларнинг бахт-саодати йўлида жаҳон океани ва космосни ўзлаштириш проблемаларини ҳал этиш имконияти пайдо бўлур эди.

Халқаро вазият кўп жиҳатдан Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабатлар қандай таркиб топишига боғлиқдир.

Ҳозир бу муносабатлар издан чиққан. Вашингтондагилар бунинг учун катта тўқмоқ ёрдамида иш кўрдилар ва илгари биргаликдаги куч-ғайратлар билан вужудга келтирилган ижобий натижаларни чиппакка чиқариш учун кўп иш қилдилар.

Кейинги вақтларда Америка томонидан СССР билан бирмунча конструктив муносабатларда бўлиш истаги тўғрисидаги гаплар эшитилиб турибди.

Хўш, бу нима? Ўткинчи мулоҳазалар билан иш тутишми, ёки бирон бир муҳимроқ нарсами?

Бу саволга Америка Қўшма Штатларининг ўзи амалий ишлари билан жавоб қайтариши керак. Бунинг учун имкониятлар бор. Масала Вашингтондагилар шу имкониятлардан фойдаланиш ёки фойдаланмасликларидадир. Ҳар ҳолда АҚШ сиёсатини белгилаётган ва белгилайдиганларга уларнинг Совет—Америка муносабатларини яхшилашни ёқлаб айтаётган сўзларига ишонч билан қараш мумкин бўлиши учун куч-ғайрат сарфлашлари талаб этилади. Америка маъмурияти бу ишончни кейинги йилларда жуда йўқотиб қўйди.

«Биз АҚШ билан яхши муносабатларда бўлиш тарафдоримиз, — деб таъкидлайди К. У. Черненко, — тажриба ҳам бу муносабатлар худди шундай яхши бўлиши мумкинлигидан далолат бериб турибди».

СССРнинг АҚШга нисбатан ҳеч қандай душманлик ниятлари йўқ, деб, бугун биз яна бир бор жуда равшан қилиб айтамиз. Биз тинчликни ва фақат тинчликни таклиф этмоқдамиз. Халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида улар билан баҳамжиҳат ҳаракат қилишга тайёрмиз. Бундан мамлакатларимизнинг халқлари ва бошқа барча халқлар наф кўрадилар.

Ўзининг ташқи сиёсатида бирмунча сергак йўлни тутиши учун Вашингтон шу сиёсатдаги гегемончилик хомхаёлларидан воз кечиши лозим. Ҳеч ким АҚШни бошқа мамлакатлар ва халқлар тақдирини ҳал қилувчи мамлакат қилиб сайлаган эмас, худди шунингдек бошқа биронта давлатни ҳам бундай қилиб сайлагани йўқ.

Бизнинг мамлакатимиз дунёда бедодлик эмас, балки қонунчилик ҳукм суриши кераклигини ёқлаб келмоқда. Биронта ҳам давлатнинг бошқа давлат ички ишларига аралашишга ҳақи йўқ.

Совет Иттифоқи бир томонлама манфаатларни излаётгани йўқ, ҳарбий устунликка эришишга интилмаяпти. Биз бу ҳақда кўп марта айтганмиз. Ҳарбий-стратегик мувозанат, айни шу мувозанат тинчликни сақлаб қолишга пухта кўмаклашмоқда, бу мувозанатнинг даражаси қанчалик паст бўлса у тинчликни сақлаб қолишга шу қадар кўпроқ кўмаклашмоқда. Совет Иттифоқининг йўли мана шундай ва у шу йўлни қатъият билан ўтказаверади.

Мустақиллик шароитида тинч ривожланиш ҳуқуқи ҳар бир халққа, ҳар бир мамлакатга гарантияланишти лозим. Биз ана шу муқаддас ҳуқуқ ҳамма жойда ҳурмат қилинишига эришиш учун ҳаракатни давом эттираверамиз.

Дунёнинг бутун-бутун районлари ларзага келаётган, шу районларда неча йиллар мобайнида қуролли можароларнинг жароҳатларидан қон тўхтовсиз оқиб турган хатарли аҳволни тугатиш учун бундан буён ҳам курашаверамиз.

Яқин Шарқда, Марказий Америкада, Африка Жанубида, Жануби-Шарқий Осиёда ва бошқа районларда шундай бўлмоқда. Ахир ўша ерларда кишиларнинг бутун-бутун авлодлари ҳақиқий тинчлик нима эканлигини билмай вояга етдилар.

Биз барча можаролар тинч ва фақат тинч йўл билан ҳал этилишининг қатъий тарафдоримиз.

Яқин Шарқ можаросини бартараф этиш юзасидан конференция чақириш тўғрисидаги Совет Иттифоқининг янги ташаббуси шу сиёсатнинг конкрет ифодасидир. Бу ташаббус — ўткир халқаро проблемаларни ҳал этишга реалистик ва одилона ёндашиш намунаси бўлиб, бундай ёндашув можарода қатнашаётган барча томонларнинг қонуний манфаатларини ҳисобга олади.

Давлатларнинг ижтимоий тузумини зўрлик билан ўзгартириш ёки уни кўпориш, давлатларнинг қонуний ҳукуматларини ағдариб ташлаш борасида ташқаридан қилинадиган ҳар қандай ҳуружларни Совет Иттифоқи йўл қўйиб бўлмайдиган ҳуружлар деб билади. Давлат терроризми сиёсатига йўл қўймаслик тўғрисида биз илгари сурган масала БМТ Бош ассамблеясида муҳокама этилган вақтда давлатларнинг кўпчилиги бундай ҳаракатларга нисбатан ўз фикрини равшан қилиб айтди.

Партиямиз билан давлатимизнинг ташқи ишлардаги сиёсатида империализмнинг муайян доиралари вужудга келтирган ҳозирги халқаро аҳвол учун ҳавотирлик ва ташвиш билан бир қаторда тинчликни қаттиқ туриб сақлаб қолиш мумкинлигига комил ишонч ҳам яқол сезилиб турибди. Бунинг учун тинчлик позицияларида турган барча мамлакатларнинг, давлатларнинг социал тузумидан ва бу давлатларнинг катта ёки кичиклигидан қатъи назар, барча ижтимоий табақаларнинг ҳаракатларини бирлаштириш зарур.

Совет ташқи сиёсатининг кучи — халқимизнинг фидокорона меҳнатида, унинг буюк ишларидадир. Хўжалик планларимизни бажаришдаги муваффақиятлар, бизнинг фан ва техника соҳасидаги ютуқларимиз, мамлакат учун керакли ҳар бир машина ва станок, металл, нефть, доннинг ҳар бир тоннаси — ташқи сиёсатимизга ҳам қўшилган ҳиссадир.

Бизнинг ташқи ишлардаги сиёсатимизда коммунистик бунёдкорлик йўлидан муваффақиятли равишда олға ҳаракат қилиб боришимиз учун қулай халқаро шароитларни таъминлашдан кўра юксакроқ мақсад йўқ.

Биз Улуғ Ватан урушидаги Ғалабанинг қирқ йиллиги сари бормоқдамиз. Инсониятни фашистлар зулмидан халос этишга ҳал қилувчи ҳисса қўшган совет халқи жасоратининг улуғворлиги тобора яққолроқ намоён бўлмоқда. Ер юзида тинчлик ва ҳаёт бўлсин, деб, шундай жасорат кўрсатилди.

В. И. Лениннинг революция ўзини ҳимоя қила олиши керак деган васияти биз учун муқаддас янграмоқда. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шу васиятга амал қилиб, СССРнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга, хавфсизлигини таъминлашга зўр эътибор бериб келмоқда.

Партиямиз, халқимиз шавкатли Совет Қуролли Кучлари барча зарур нарсаларга эга бўлиши, тинчлик душманларининг агрессив тажовузларига ҳамиша зарба беришга қодир бўлиб туришлари учун ҳамма ишни қилмоқдалар. Шундай бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади!

СССРнинг ташқи сиёсий йўли — Коммунистик партия кўп қиррали фаолиятининг самарасидир. Партия, унинг Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси жаҳон сиёсати масалаларини доимо диққат марказида сақлаб келмоқдалар, Совет давлатининг халқаро фаолиятини кун сайин йўналтириб турибдилар.

Ўртоқлар!

Мамлакатимиз 1917 йилдан буён, Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонгандан буён босиб ўтган йўлга назар ташлар эканмиз, барча ютуқларимиз ленинчи коммунистлар партияси билан чамбарчас боғлиқ эканини яна ҳам чуқурроқ англаймиз.

Партиянинг изчил сиёсати — Совет давлати мустаҳкам обрў-эътиборининг гаровидир. Биз ўзимизнинг интернационал бурчимизга, тинчлик ва социал тараққиёт йўлидаги курашга бундан буён ҳам содиқ бўлиб қоламиз.

Партия теварагига жипслашган совет халқи эртанги кунга комил ишонч билан назар ташламоқда, унинг ленинча ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда.

Яшасин Ленин партияси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Улуғ Октябрнинг революцион иши яшаб, ғалаба қозонаверсин!

Яшасин бутун дунёда тинчлик!

ЛАУРЕАТЛАРНИ ТАБРИКЛАЙМИЗ!

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ва Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитети таклифларини кўриб чиқиб, Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси илғорларига 1984 йилги СССР Давлат мукофотларини беришга қарор қилди. Мукофотланганлар орасида республикамиздан қуйидагилар бор:

Миразизова Мавлуда Жўраевна, Тошкент мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг пардозловчиси. У меҳнатда юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги, ёғоч-тахта ресурсларидан фойдаланишни яхшилашга қўшган катта шахсий ҳиссаси учун шу юксак мукофотга сазовор бўлди.

Павич Григорий Тимофеевич, Навоий кон-металлургия комбинати комплекс бригадасининг бошлиғи. У меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришганлиги, ишнинг юқори унумли усулларини ишлаб чиқиш ва жорий қилишга қўшган катта шахсий ҳиссаси учун лауреат бўлди.

Дуримбетов Кадиримбет, Қорақалпоғистон АССР, Ленинобод районидаги «Олтинкўл» совхози шоличилик бригадаси бошлиғи. У меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришганлиги, ижодий ташаббускорлиги ва активлиги, донли экинлардан юқори ва барқарор ҳосил етиштирганлиги, илғор технологияни жорий этганлиги ва меҳнат унумдорлигини оширганлиги учун СССР Давлат мукофотига сазовор бўлди.

Назаров Неъмат, Жиззах область Бахмал районидаги «Бахмал» совхозининг катта молбоқари. У меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришганлиги, фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасидан самарали фойдаланиш асосида аъло сифатли чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирганлиги учун мукофотланганлар сафидан жой олди.

Сафаров Аҳмад, Бухоро область Ғиждувон районидаги Садриддин Айний номли колхоз пахтачилик бригадаси бошлиғи, **Маллаев** Салим, Самарқанд область, Пастдарғом районидаги «Ленинобод» колхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи. Улар меҳнатда юксак натижаларга эришганликлари, илғор технологияни жорий қилиш ва меҳнат унумдорлигини ошириш асосида қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришни барқарор ўстиришни таъминлаганликлари учун лауреат бўлишди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасидаги Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг таклифларини кўриб чиқиб, 1984 йилги СССР Давлат мукофотларини берди. Мукофотланганлар орасида қуйидагилар ҳам бор:

Агишев Одилшо Александрович, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, сценарий автори, **Эшмуҳамедов** Элёр Муҳиддинович, Ўзбекистон ССР халқ артисти, режиссёр, **Логинова** Татьяна Дмитриевна, оператор, **Муҳаммаджонов** Ато Самуидинович, Тожикистон ССР халқ артисти, роль ижрочиси. Улар «Ўзбекфильм» ва «Тожикфильм» киностудияларида яратилган «Даҳонинг ёшлиги» бадиий фильми учун бу юксак мукофот билан тақдирландилар.

Жалолов Баҳодир Фазлиддинович, рассом. У Толимаржон шаҳридаги насос станцияси клубига ишлаган «Ҳосил йиғим-терими» ва Тошкент шаҳридаги «Баҳор» концерт залига ишлаган «Рақснинг туғилиши» монументал безаклар учун лауреатликка муносиб, деб топилди.

КИНОСТУДИЯ БАЙРОҒИДА ОРДЕН

Республика ҳужжатли кино усталари ярим асрдан буён яратаётган Ўзбекистон йилномаси саҳифаларида жонажон диёрда рўй берган илк революцион ўзгаришлар, саводсизликни тугатиш мактаблари, колхозларда пайдо бўлган дастлабки тракторлар, Фарғона канали қурилиши, фронтга жўнаб кетаётган отрядлар, уруш вақтида Ўзбекистон уларнинг иккинчи азиз уйи бўлиб қолган болалар тушган эшелонлар, қўриқ ерларда ястаниб ётган пахтазорлар тасвирланган. Бу йилнома Улуғ Октябрь туфайли вужудга келган Совет мамлакати халқларининг ленинча дўстлиги самараси бўлган ҳаётимизнинг энг гўзал воқеаларидан бирининг ифодасидир. Ўзбек киноси ҳам ана шу ленинча дўстлик самараси бўлди. Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси Октябрь революцияси байрами арафасида ўзининг 50 йиллигини нишонлади.

Студия коллективи ижодий меҳнати учун, совет кино санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланди. Тошкентда ана шу мукофотни топширишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев йиғилиш аҳлининг қарсаклари остида орденни киностудия байроғига қадаб қўйди. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан кинематографиянинг барча ходимларига КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг кинематография масалаларига бағишланиб яқинда қабул қилинган қарори талабларига жавоб берадиган ленталар яратишда ижодий муваффақиятлар тилади.

Киностудия директори Т. Нодиров, Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи правлениесининг биринчи секретари, СССР халқ артисти М. Қаюмов, монтажчи В. С. Станчева мукофот учун партия ва ҳукуматга қизғин миннатдорчилик изҳор қилдилар ва ҳужжатли кино усталари халққа хизмат қилишга, КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга ўзларининг бутун билим ва кучларини сарфлайдилар, деб ваъда бердилар. «Ўзбекфильм» директори Ш. С. Аббосов, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. И. Ломакин коллективни юксак мукофот билан самимий қутладилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этди. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДА ТЎХТАЛИБ ЎТДИ

ПХР Давлат Кенгашининг Раиси Генрик Яблоньский бошчилигидаги Польша Халқ Республикасининг делегацияси Индира Гандини дафн этиш маросимида қатнашиб, Ҳиндистондан қайта туриб 6 ноябрь куни ватанига жўнаб кетиш олдидан Тошкентда қисқа муддатга тўхталиб ўтди.

Тошкент аэропортида Г. Яблоньскийни ва делегациянинг бошқа аъзоларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. У. Салимов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТ АРМИЯСИНИНГ ГВАРДИЯЧИЛАРИ

ВЦСПС раиси С. А. Шалаев билан суҳбат

Совет кишилари Улуғ Октябрь байрамини меҳнат ғайрати ва сиёсий активлик жўш урган бир вазиятда кутиб олмоқдалар. Улар ленинчи партия теварагида маҳкам жипслашиб КПСС XXVI съездининг, партиямиз Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини амалга ошириш устида руҳланиб ишламоқдалар.

Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, халқ зиёлиларининг бунёдкорлик меҳнатлари билан Ватан бойликлари кўпайиб, унинг ишлаб чиқариш ва илмий техника потенциали мустаҳкамланиб бормоқда. Меҳнат қанчалик унумли, ҳар бир кишининг умумий натижаларга қўшган ҳиссаси қанчалик салмоқли бўлса мамлакат шунчалик яшнайди, ҳар бир совет оиласининг фаровонлиги шунчалик юқори бўлади.

Бизда шавкатли меҳнат қилган кишиларни улуғлаш, уларни ҳурмат-эҳтиром билан қуршаб олиш учун кўп ишлар қилинмоқда. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг 297 нафар пешқадамларига СССРнинг 1984 йилги Давлат мукофотларини бериш тўғрисидаги қарори шунинг ёрқин далили бўлиб хизмат қилади.

Лауреатлар шонли отрядига муносиб кишилар келиб қўшилди. Энди унда мамлакатимиз кўп миллионли меҳнаткашлар армиясининг муносиб вакиллари бўлмиш икки мингдан кўп ишчи, колхозчи ва инженер-техник ходим бор. Улар ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, унинг сифатини яхшилаш учун мусобақада энг юксак кўрсаткичларга эришган, кўпгина қимматли ташаббусларни бошлаган кишилар, актив рационализаторлардир.

Мукофотланганлар орасида бригадирлар 129 кишидан иборат энг катта группани ташкил қилади. Улар халқ хўжалигининг барча етакчи тармоқларига мансуб бўлиб, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантириш бригада методи юксак даражада самарали эканлигини амалда кўрсатиб бермоқдалар.

Нефть саноатида Главтюменнефтегаз Сургут пармалаш ишлари бошқармасининг пармалаш устаси Василий Ларионович Сидорейко шулар жумласидан бўлиб, унинг бригадаси беш йиллик топшириғини ўтган йилнинг 30 сентябридаёқ бажариб, тоғ жинсларини қазишда Бутуниттифоқ рекордини қўйди.

«Ҳамма қудуқлар — ишлайдиган қудуқлар қаторига ўтсин» деган ҳаракатни бошлаган Тюмень область «Юганскнефтегаз» ишлаб чиқариш бирлашмасидан Владимир Андреевич Васильев бригадасининг тажрибалари ҳам катта халқ хўжалик аҳамиятига эга. Кейинги уч йил ичида бригада қудуқларнинг икки ремонт ўртасида ишлаш даврини 225 кундан 395 кунгача етказди, пландан ташқари қазиб чиқариладиган нефтни икки ярим баравар кўпайтирди, икки миллион киловатт-соатдан кўп электр энергиясини тежади.

Кўмир саноатида СССР Давлат мукофотининг лауреати Олег Борисович Бобров юксак иш унуми билан ишлаб ўрнак бўлмоқда. «Воркутауголь» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Воргашорская» шахтасида шу киши бошчилик қилаётган кўмир қазиб чиқарувчи участка стахановкачилик ҳаракатининг шонли анъаналарини давом эттириб, сурункасига тўрт йилдан бери энг қийин шароитларда ҳар йили бир миллион тоннадан кўп кўмир қазиб чиқармоқда ва шу билан бирга моддий ва энергия ресурсларини анча тежамоқда.

Мавжуд энергетика қувватларидан яхшироқ фойдаланиш мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди. СССР 50 йиллиги номидаги Ладижин ГРЭСи қозон турбина цехининг катта машинисти Станислав Михайлович Процишин ишлаб чиқаришнинг шу участкасида резервларни излаб топишга салмоқли ҳисса қўшди. Коллектив машина-ускуналарни янгилаш, новаторлик таклифларини практикага кенг кўламда жорий этиш орқали оз ёқилғи сарфлаб, мумкин қадар кўп электр энергияси ҳосил қила олди.

Қора металлургияда Ю. В. Андропов номидаги Новолипецк металлургия комбинатидан Александр Антонович Чеграхчи пўлат эритувчиларнинг энг яхши бригадаларидан бирига бошчилик қилмоқда. Бултур унинг бригадаси белгиланган топшириқдан 16 минг тонна кўп ғоят сифатли пўлат эритди ва бунда таркибида марганец бўлган 128 тонна темир қотишмаларини, 1028 тонна шартли ёқилғини тежади. Бригадир мамлакатда энг катта пўлат эритиш цехининг лойиҳадаги қувватини муддатидан илгари ўзлаштирилишига, илғор технология жорий этилишига катта шахсий ҳисса қўшди.

Сибирь ёғоч тайёрлаш илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси Карабул ўрмон саноати хўжалиги комплекс бригадасининг бошлиғи Леонид Николаевич Геневашев СССР Давлат мукофотига сазовор бўлди. У бошчилигидаги коллектив беш йилликнинг уч йили ичида пландаги 434 минг кубометр ўрнига қарийб 700 минг кубометр ёғоч тайёрлади. Мамлакатдаги кўпгина ёғоч тайёрловчилар бу илғор бригадир тажрибаларини ўрганиб, ишга солдилар.

Янги лауреатлар орасида машина ва прибор, бошқа ноёб асбоб-ускуналар яратувчиларнинг катта бир группаси бор. КПСС XXV съезди номидаги «Интеграл» ишлаб чиқариш бирлашмасида ярим ўтказгичли приборларни йиғиб тайёрловчи Нина Михайловна Добрицкая, В. И. Ленин номидаги Львов ишлаб чиқариш бирлашмаси силлиқловчилари бригадири Юрий Васильевич Кротов, Белоруссия Компартиясининг 60 йиллиги номидаги Минск соат заводининг бригадири Галина Павловна Маевская шулар жумласидандир.

Улуғ Ватан урушида совет халқи Ғалабасининг 40 йиллиги шарафига зарбдор вахта кун сайин кучайиб бормоқда. Пойтахтдаги ЗИЛ заводининг икки ярим минг нафардан кўп ишчиси шу санани шахсий беш йиллик топшириқларини бажариб бўлиш билан нишонлашга қарор қилди. Пресслаш корпуси механик-йиғув ишларининг слесари Александр Юрьевич Зоголь мусобақадошларга бошчилик қилмоқда. Илғор ишчи ўз қарамоғига олган ўнтагача пайвандлаш машина-ускуналарига хизмат қилиш билан бирга энг мураккаб ва масъулиятли операцияларни бажара бориб, бутун маҳсулотни фақат аъло сифат билан чиқармоқда. Унинг таклифи билан участкада бошқатдан планировка ўтказилди ва бунинг натижасида иш вақти бекор кетишини қисқартириш ва меҳнат унумдорлигини анча ошириш мумкин бўлди.

Н. М. Шверник номидаги Ленинград «Электрик» заводининг коллективи саноатнинг бир қанча тармоқларида ўтказилаётган катта кўламдаги иқтисодий эксперимент шароитларида йил бошидан бери ишлаб келмоқда. Хўжалик юритиш янги методининг ижобий натижалари бугуноқ кўринмоқда. Корхонада меҳнат унумдорлиги анча ўсди, маҳсулотни бир маромда тайёрлаб чиқариб туриш яхшиланди, тузилган шартномаларга мувофиқ маҳсулот етказиб бериш плани юз процент бажарилиши таъминланди. Инструментчи слесарь Валентин Иванович Левашко ишлаб чиқариш резервларини излаб топиш ва самарадорлигини оширишга катта шахсий ҳисса қўшди. У ясаган технологик ускуналар «Электрик»дагина эмас шу билан бирга мамлакатнинг бошқа кўп корхоналарида ҳам кенг кўламда ишлатилмоқда.

СССР Давлат мукофоти лауреатларининг катта бир группаси халқ истеъмол молларини ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат қилиш билан банд. Москва устки трикотаж кийим-кечак ишлаб чиқариш бирлашмасининг бригадири Валентина Федоровна Журавлева беш йиллик бошидан бери 12 йиллик нормани бажариб қўйди. У тамоман ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққанлардан иборат бригадага икки йилдан бери бошчилик қилиб келмоқда. Ёш ишчилар ҳам пландаги меҳнат унумдорлигидан анча ўзиб кетдилар. Валентина Федоровна орттирган тажрибаларини ёшларга бажонидил ўргатиб туради, бултурнинг ўзидагина 56 ёш ишчини профессионал маҳоратга ўргатди.

КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленумининг қарорлари Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш, мамлакат агросаноат комплексини ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга. Пленумда таъкидлаб ўтилганидек, ерларни мелиорациялашни кенг кўламда авж олдириш қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришнинг энг муҳим омилидир.

Янги лауреатлар орасида мамлакат мелиораторлари шонли отрядининг вакиллари бор. Булар орасида «Мосмелиорация» бирлашмаси Ногино «Водстрой» 14 механизациялашган кўчма колоннасининг бригадири Валерий Иванович Иванкин бор. Унинг раҳбарлигидаги коллектив беш йилликнинг учинчи йили ичида тўрт йиллик топшириқни бажарди. Ғоятда сифатли бажарилган ишларнинг таннархи неча ўн минг сўм арзонлашди.

Қишлоқнинг энг яхши меҳнаткашлари: колхозчилар, совхоз ишчилари, бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг ходимлари СССР Давлат мукофотлари билан тақдирланди.

Волгоград областидаги «Рассвет» колхозининг Иван Никитович Киселев бошчилигидаги механизациялашган звеноси меҳнатни ташкил этиш илғор усулларини жорий этиш, далачилик ишлари технологиясини муттасил такомиллаштириб бориш ҳисобига кўп йиллардан бери мўл дон ҳосили олиб келмоқда. Кабарда-балқар АССРдаги «Красний Кавказ» колхозининг тракторчи-машинисти Ҳамидби Ҳамидович Гутов юксак деҳқончилик маданияти билан шуҳрат қозонган. Эстония ССРдаги «Вихма» колхозининг сут соғувчиси Аста Хансовна Ромоновская ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 6825 килограммдан сут соғиб олди.

Озарбайжон ССРдаги В. И. Ленин номли совхознинг катта чўпони Жаббор Алескерович Жабборов 1830 бош қўйнинг ҳар биридан 4,2 килограмм — республика бўйича ўрта ҳисобдан қарийб 2 баравар кўп ғоят сифатли жун қирқиб олишга муваффақ бўлди. У ҳар 100 совлиқдан 118 тадан қўзи олмоқда.

Қишлоқ хўжалик ходимларидан иборат бошқа лауреатлар ҳам шундай каттакатта муваффақиятларга эришганлар.

Лауреат ишчилар меҳнатда эришган ғалабалар социализмнинг табиати, жамият фаровонлиги йўлидаги озод меҳнат замирида ётган битмас-туганмас имкониятларни намойиш этади. Уларнинг қилган ишлари мамлакатимизда миллион-миллион меҳнаткашларни ишлаб чиқаришда юксак марраларга эришиш учун курашга руҳлантиради. Илғорлар тажрибасини кенг кўламда жорий этиш — партия белгилаб берган режалар муваффақиятли бажарилишининг муҳим шартидир. Шу тажрибалардан барча меҳнат коллективларини баҳраманд эттириш касаба союз ташкилотларининг вазифаси ҳисобланади.

Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети янги лауреатларни юксак мукофот билан қизғин табриклайди, беш йиллик топшириқлари муддатидан илгари бажарилиши учун социалистик мусобақада уларга катта-катта ижодий ютуқлар тилайди.

(ТАСС).

МАТБУОТ МАРКАЗИ хабар қилади

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

СУРХОНДАРЁ. Ангор райони пахтакорлари областда биринчи бўлиб ғалаба марrасини эгалладилар. Қабул пунктларига 33450 тонна ингичка толали пахта топширилди. 9030 гектар ернинг ҳар гектаридан ўртача 37 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. 9700 тонна пахта «пўлат этак»лардан тўкилди.

Меҳнат муваффақиятига Калинин номли, «Қизил юлдуз», «Октябрь 50 йиллиги», Куйбишев номли колхозларнинг заршунослари муносиб ҳисса қўшдилар.

Район миришкорлари давлатга яна 2600 тонна ипак пахта топшириш мажбуриятини олишди.

* * *

АНДИЖОН. Бўз райони деҳқонлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига муносиб меҳнат армуғони тайёрладилар. Улар Ватан омборларига 33 минг тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик планни бажардилар.

Район азаматлари ҳосилдорликни 40 центнерга, ялпи хирмонни 40 минг тоннага етказиш учун йиғим-теримни қизғин давом эттирмоқдалар.

* * *

СИРДАРЁ. Ворошилов райони заршунослари йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Она-Ватанга 50 минг тоннага яқин «оқ олтин» армуғон этилди.

Район меҳнаткашлари ўз имкониятларини чамалаб, ҳосилдорликни 31,5 центнерга, ялпи хирмонни 54 минг тоннага етказишга аҳд қилдилар.

* * *

Боёвут райони пахтакорлари ҳам Улуғ Октябрнинг 67 йиллигига муносиб совға тайёрладилар. Заршунослар қабул пунктларига 58,6 минг тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик планни адо этишди. Шунинг 39 минг тоннаси агрегатлар бункеридан тўкилди. Йиллик планларини 105-110 процент қилиб бажарган Руцкий номли, Пушкин номли совхозлар ва «Коммунизм» колхози меҳнатчилари муваффақиятга салмоқли улуш қўшдилар.

* * *

ФАРҒОНА. Улуғ Октябрь байрами арафасида Бағдод райони заршунослари ҳам йиллик план бажарилганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар. Ҳар гектар ердан 30,3 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди ва қабул пунктларига 39800 тонна хом ашё жўнатилди.

Районда ҳосилдорликни 35 центнерга, ялпи хирмонни 45 минг тоннага етказиш учун қизғин кураш кетмоқда.

* * *

НАМАНГАН. — Улуғ Октябрнинг 67 йиллик байрами арафасида **Косонсой райони заршунослари катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Улар давлатга 34.300 тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик планни муваффақиятли уддаладилар.** Ялпи ҳосилнинг 80 проценти юқори сортларга топширилди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил ўртача 31 центнерни ташкил этди.

* * *

Норин райони меҳнаткашлари дастлабки социалистик мажбуриятни бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Она-Ватан норинлик заршунослардан 41.200 тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди. Район далаларида ҳали пахта кўп, шу боисдан деҳқонлар ялпи хирмонни 43 минг тоннага етказиш учун ғайрат қилмоқдалар.

* * *

АНДИЖОН. Москва райони меҳнаткашлари Улуғ Октябрь байрамини муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олдилар. Улар дастлабки социалистик мажбуриятни шараф билан уддалаб, она-Ватанга 55.100 тонна «оқ олтин» армуғон этдилар. Район бўйича ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 37,5 центнерни ташкил этди. Заршунослар ҳосилдорликни 40 центнерга, ялпи хирмон салмоғини 60 минг тоннага етказиш юзасидан оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар.

* * *

Бўка райони меҳнаткашлари тайёрлов пунктларига 66.500 тонна «оқ олтин» топширдилар. 21800 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,5 центнердан хирмон кўтарилди. Мавсумда иштирок этган 433 пахта териш машинасининг ҳар бири ёрдамида 113 тоннадан пахта терилди. Ялпи ҳосилнинг 75 проценти «пўлат этак»лардан бўшатилди. Район деҳқонлари умумий хирмонни 70 минг тоннага етказиш мажбуриятини қабул қилдилар.

* * *

Ғалаба райони меҳнаткашлари она-Ватанга 55.630 тонна «оқ олтин» армуғон этдилар. Ялпи ҳосилнинг 40 минг тоннаси, ёки 82,2 проценти механизмлар ёрдамида териб олинди. Тайёрлов пунктларига топширилган ҳосилнинг 70 процентдан кўпроғи юқори сортларга қабул қилинди.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1984 ЙИЛ 7 НОЯБРЬ. № 235 МОСКВА ШАҲРИ

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапоршчик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет Қуролли Кучларининг ветеранлари, ўртоқлар!

Бугун совет халқи, армия ва флот жангчилари, қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари, бутун тараққийпарвар инсоният Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллигини тантанали нишонламоқдалар.

Совет кишилари ўзларининг шонли революцион байрамини бутун халқнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати юксалган бир пайтда кутиб олмоқда. Коммунистик партия теварагида маҳкам жипслашган ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлилари КПСС XXVI съездининг, партия Марказий Комитети кейинги Пленумларининг мамлакат иқтисодий ва мудофаа қудратини янада кучайтириш тўғрисидаги тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток К. У. Черненконинг кўрсатмаларини бажариш соҳасида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Партия белгилаган социал иқтисодий ривожланиш планлари муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда. Халқ фаровонлигини янада ўстиришнинг кенг кўламдаги программаси рўёбга чиқарилмоқда. КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленумининг қарорлари ҳам шу вазифани бажаришга қаратилгандир.

1941 — 1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бутун мамлакатда социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди.

Қардош социалистик мамлакатлар ўз ривожида муттасил олға бормоқда. Улар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари мустаҳкамланмоқда. Социализм чинакам ҳуқуқий тенглик, социал ва иқтисодий тараққиёт жамияти эканлигини амалда намойиш этмоқда.

Коммунистик партия билан Совет ҳукумати ялпи тинчлик ва халқаро ҳамкорлик негизларини мустаҳкамлаш сиёсатини қатъият ва изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар, империализмнинг агрессив муддаоларига қаттиқ зарба бермоқдалар, қуролланиш пойгасини чеклаш ва қисқартириш, ядро қуролини тақиқлаш ва батамом йўқ қилиш учун қатъий курашиб келмоқдалар.

АҚШ бошчилигидаги империалистик реакцион кучларнинг айби билан халқаро вазият кейинги вақтларда кескин чигаллашиб кетди. Ғарбий Европада Американинг ўртача олисликка учириладиган ракеталари жойлаштирилиши билан ядровий уруш хавфи кучайиб кетди. АҚШ маъмурияти қурол-яроғларни чеклаш ва уруш хавфини камайтириш, космос ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик соҳасида биргаликда чоралар кўриш тўғрисида аҳдлашиб олишга тўсқинлик қилмоқда.

Шундай бир шароитда Коммунистик партия билан Совет ҳукумати мамлакатимизнинг, дўстларимиз ва иттифоқчиларимизнинг хавфсизлигини мустаҳкамлаш, СССР Қуролли Кучларининг жанговар шайлигини ошириш борасида зарур чораларни кўрмоқдалар.

Коммунизм ишига чексиз содиқ бўлган армия ва флот жангчилари ўзларига ишониб топширилган жанговар техника ва қуролни сабот билан эгалламоқдалар, ўзларининг ердаги, осмондаги ва денгиздаги ҳарбий маҳоратларини такомиллаштирмоқдалар, ҳушёрликни оширмоқдалар. Коммунистик партия, совет халқи ва унинг Қуролли Кучларининг шонли революцион жанговар ва меҳнат анъаналарини кўпайтирмоқдалар. Улар Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар армияларининг жангчилари билан ягона жанговар сафда социализм ғалабалари посбонлигида сергаклик билан турибдилар, ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга ҳамиша тайёрдирлар.

Армия ва флот жангчилари, ўртоқлар!

Совет Қуролли Кучларининг ветеранлари, ўртоқлар!

Сизларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллиги билан қутлайман. Армия ва флот жангчиларига жанговар ҳамда сиёсий тайёргарликда, ҳарбий маҳоратни такомиллаштиришда, интизомни мустаҳкамлашда, совет халқи улуғ ғалабаларини, Ватанимизнинг давлат манфаатларини ҳимоя қилишга доим тайёрликда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман!

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллигини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун, 7 ноябрь маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тулада, қаҳрамон Брест қалъасида, шунингдек Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток ва Североморск шаҳарларида тўплардан ўттиз марта ўқ узиб, байрам артиллерия салюти берилсин.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллиги!

Яшасин СССРнинг шавкатли Қуролли Кучлари!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

Д. УСТИНОВ.
СССР мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали

Санъаткорларга юксак мукофот

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 67 йиллик тўйи арафасида Максим Горький номли Тошкент давлат рус академик драма театри Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Коллектив совет театр санъатини ривожлантиришдаги улкан хизматлари учун Ватаннинг бу юксак мукофотига сазовор бўлди.

Суратда: театрнинг етакчи санъаткорлари (чапдан ўнгга) СССР халқ артисти М. Мансуров, республикада хизмат кўрсатган артистлар В. Павленко, В. Русинов; (ўтирганлар) Ўзбекистон ССР халқ артистлари К. Ефремова, В. Александрова, республикада хизмат кўрсатган артист Л. Грязнова, Ўзбекистон ССР халқ артисти Н. Хачатуров ва республикада хизмат кўрсатган артист Н. Мягкова.

В. Молгачев фотоси.

Жуманиёз ЖАББОРОВ

ЗАМОНАМ ҲАҚИҚАТИ

Яна уфқимиз узра заррин тонг тараннoси,
Алвон шуъла тўлқини жаҳон узра қатма-қат.
Октябрь — тарихларнинг асло ўчмас маъноси,
Октябрь — бу замонам жилолаган ҳақиқат.

Сен, лирик нафосатлар шайдоси бўлган кўнгил,
Ё улуғвор мавжларнинг ошуфтаси, эй инсон.
Бугунги юксалишлар силсиласини кўргил,
Ватан туйғуси солгай вужудингга ҳаяжон.

Қуёшга қамти порлаб Герб ила Байроғимиз,
Ранглар табассумидан ёришиб кетган олам.
Худудсиз кенгликларда шаҳру дала, боғимиз,
Унинг бағридан қалқар қудратли, кўркам Одам.

У менинг замондошим! Оддий, олийҳиммат зот,
Пахта тоғларин уйган, металл қуйган—довруқли.
Улар дақиқалардан мангулик этар бунёд,
Октябрь диёрининг пок қалбли қизи, ўғли.

Чаноқда пахтам — фахрим, бир қисм буғдой —шараф,
Фақат тинчлик истаган билгай яратиш завқин.
Тинсиз ижодкорликлар бағридадир тўрт тараф,
Чунки Ҳаёт дарсини шундай этурмиз талқин.

Ҳаёт — гўдак кулгиси, боғим тўла гулгуним,
Заминни яшнатувчи меҳнат, улуғ тафаккур.
Эртанги кунимизга шуъла сочган бугуним,
Фазоларни ёритган инсонга хос эзгу нур.

Дўстлар давраси қалин: опа-сингил, биродар,
Даст кўтарсанг мумкиндир ҳар қандай оғир юкни.
Бу қудрат ижодкори — жонимизга баробар,
Партиям унинг номи! Ёритган Еру кўкни.

Шу ҳаёт хизматида бўлмоқ — олий муддао,
Жаҳонга ёғду солган Октябрдан бу ҳаёт.
Дўстим, муборак сенга бу Қуёш, еру само,
Байроқлар шуъласидан балққан Ватан, коинот!

СЎЗ — ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ НИШОНДОРЛАРИГА

СЎНМАС НУР

А. МУЗАФФАРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Микробиология институти директори, республика Фанлар академиясининг академиги.

— Баҳорда туғилиб инсониятга мангу баҳор йўлини амалда кўрсатиб берган, кишилик тарихида янги даврни бошлаган Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасини таъминлаган буюк даҳо Владимир Ильич Ленин номини миннатдор авлод доимо қалб тўрида сақлайди. Чунки. собиқ чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкалари ленинча миллий сиёсат туфайли СССР халқлари қардошлик оиласида экономика, фан ва маданият соҳасида мисли кўрилмаган ютуқларни қўлга киритди.

Улуғ Октябрь революциясига қадар ерли аҳолидан фақат битта олий маълумотли мутахассис бўлган ўлкада эндиликда беш миллион киши ўқимоқда. Ваҳолонки, Туркистон аҳолисига фақат бошланғич маълумот бериш учун 4600 йил керак деб «каромат» қилганлар ҳам бўлганлиги тарихдан маълум.

Коммунистик партия ва Совет давлати ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошириши туфайли ўзининг 60 йиллигини нишонлашга қизғин тайёргарлик кўраётган Ўзбекистон социализмнинг Шарқдаги машъали бўлиб қолди. Бу машъал Улуғ Октябрнинг сўнмас нуридан доимо чароғон, истиқболи эса янада порлоқ.

Эндиликда республика аҳолисининг 70 процентдан кўпроғи ўрта ва олий маълумотга эга. Илмий-педагогик ходимлар сони 36 мингдан ошиб кетди. Ўзбекистон фанининг бош штаби — республика Фанлар академияси муассасалари ҳозирги кунда 38 илмий комплекс программани бажаришда иштирок этаётир.

Ўн минг аҳоли ҳисобига студентлар сони ва мутахассислар тайёрлаш бўйича Ўзбекистон Япония, Франция, Англия, Италия ва ГФР каби ривожланган мамлакатларни аллақачон анча ортда қолдириб кетди.

Буларнинг ҳаммаси улуғ Ленин васиятларининг рўёбга чиқиши, Улуғ Октябрь инқилобининг сўнмас нури шарофатидан.

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 6 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён

ФАРҒОНА	0,66	101,42	0,05	16,91
Тошкент	0,67	98,82	0,22	80,64
Наманган	0,91	97,65	0,68	57,87
Андижон	0,75	92,22	0,33	37,94
Сирдарё	0,86	87,91	0,27	76,48
Хоразм	0,71	87,81	0,27	29,23
Сурхондарё	0,68	86,82	0,05	58,24
ҚҚАССР	0,83	75,41	0,54	47,93
Самарқанд	0,76	74,04	0,51	25,63
Жиззах	0,61	66,35	0,10	49,61
Навоий	0,60	62,47	0,29	18,17
Бухоро	0,33	62,31	—	6,15
Қашқадарё	0,47	48,68	0,33	17,34
Республика бўйича:	0,68	80,74	0,28	41,23
Шу жумладан ингичка толали пахта				
СУРХОНДАРЁ	1,06	108,81	0,13	105,65
НАМАНГАН	0,72	101,86	—	—
Навоий	1,11	67,46	0,34	1,59
Қашқадарё	1,09	62,04	0,93	34,97
Бухоро	0,76	57,75	—	—
Республика бўйича:	1,05	89,71	0,43	67,86

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ошириш, турини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун Ўзбекистон ССР министрликлари, идоралари, Қорақалпоғистон АССР, областлар, Тошкент шаҳри, бирлашмалар ва корхоналар ўртасида республика социалистик мусобақасининг 1984 йил III кварталидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Қуйидагилар социалистик мусобақа ғолиблари деб топилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланди:

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли КПСС XXV съезди номидаги Наманган аврли газламалар шойи комбинати. Бу комбинат халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш плаанини 108,6 процент ва «Н» янгилик индекси қўйилган буюмлар ишлаб чиқариш планини 137,4 процент, давлат Сифат белгиси қўйилган буюмлар етказиб бериш ва ишлаб чиқариш юзасидан шартнома мажбуриятларини ҳисобга олиб маҳсулот реализация қилиш планини бажарган, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига бутун маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга эришган;

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлигига қарашли Қўқон гўшт комбинати. Бу комбинат халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш планини 105,3 процент бажарган, энг юқори навли ва яхшиланган сифатли маҳсулот салмоғини шу маҳсулотларнинг умумий ҳажмига нисбатан 20,5 процентга етказган, иш ҳақи фондининг ҳар бир сўми ҳисобига мол етказиб бериш ва ишлаб чиқариш юзасидан шартнома мажбуриятларини ҳисобга олиб маҳсулот реализация қилиш планини бажарган.

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Тошкент лак-бўёқ заводи. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятларини 1,4 баравар ошириб бажарган ва шу моллар ишлаб чиқаришни ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 14,3 процент кўпайтирган, давлат Сифат белгиси қўйилган маҳсулот салмоғини ишлаб чиқариш, маҳсулотнинг умумий ҳажмига нисбатан 70,3 процентга ва иш ҳақи фондининг ҳар бир сўми ҳисобига мол тайёрлашни 8 сўм 27 тийинга етказган, маҳсулот етказиб бериш юзасидан шартнома мажбуриятларини ҳисобга олиб маҳсулот реализация қилиш планини бажарган.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли Самарқанд трикотаж фабрикаси, Қўқон пайпоқ тўқув-йигирув комбинати ва Тошкент чинни заводи, Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли Уйчи шойи тўқиш ишлаб чиқариш бирлашмаси, Андижон ва Тошкент бадиий буюмлар фабрикалари, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли Каттақўрғон ғалла маҳсулотлари комбинати, Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтехникасига қарашли Ленинск мотор-ремонт заводи, Чирчиқ трансформатор заводи халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш соҳасида яхши ишлаганликлари қайд этиб ўтилди.

Ўзбекистон ССР министрликлари ва идоралари, Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри бир қанча асосий кўрсаткичларни бажармаганликлари сабабли уларга 1984 йил III кварталидаги иш якунлари юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқларини бермасликка қарор қилинди.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

6 ноябрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида республика халқ хўжалиги ходимлари, фан ва маданият арбобларидан катта группасига Ўзбекистон ССРнинг фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди. Мукофотларни республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов топширди.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика Ҳурмат тахтасига ёзилди:

Риштон райони — район партия комитетининг секретари О. Собиров, район ижроия комитетининг раиси Х. Одилов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси К. Холиқов, райсельхозтехника бошқарувчиси М. Собиров, сув хўжалиги район ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи К. Жўраев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси О. Ҳасанов, район комсомол комитетининг секретари М. Исмоилов.

Тошлоқ райони — район партия комитетининг секретари А. Хўжаев, район ижроия комитетининг раиси А. Ҳожимуродов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Н. Акбаров, райсельхозтехника бошқарувчиси М. Мамажонов, сув хўжалиги район ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи К. Умаров, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси М. Ҳошимов, район комсомол комитетининг секретари М. Жўрабоев.

Балиқчи райони — район партия комитетининг секретари А. Мўминов, район ижроия комитетининг раиси С. Қодиров, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Ш. Солибоев, райсельхозтехника бошқарувчиси И. Нуриддинов, сув хўжалиги район ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Х. Собиров, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Т. Назаров, район комсомол комитетининг секретари У. Хожиматов.

Боёвут райони — район партия комитетининг секретари А. Турдиқулов, район ижроия комитетининг раиси Х. Исканов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Т. Маъмуров, сув хўжалиги район ишлаб чиқаариш бошқармасининг бошлиғи А. Губаев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Г. Умонқулов, район комсомол комитетининг секретари Н. Умрқулов.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

● ОЛИЙ ЛИГА. Яна уч тур ўйинларидан кейин мамлакат чемпионатига якун ясалади. Лекин совринли ўринлар ва олий лигада қолиш учун кураш қизғин давом этмоқда. Навбатдаги тур ўйинларидан сўнг «Зенит» очколарини 41 тага етказиб, пешқадамлик мавқеини мустаҳкамлади. Торпедочилар эса иккинчи ўриндан бир йўла уч поғона пастлашди. «Днепр», «Динамо» (Мн) коллективлари (38 тадан очко) 2-3-ўринларга кўтарилишди. Спартакчилар ҳисобида 37 очко бўлиб, тўртинчи ўринда боришмоқда. Ўйинлар жадвалининг қуйи поғоналарини эгаллаб турган коллективлар мавқеида ҳам бир оз ўзгариш юз берди. Жумладан «Нефтчи» футболчилари Киев динамочиларини қабул қилиб (1:0), очколарини 23 та қилиб олишди. Пойтахт динамочиларида ҳам шунча очко бор. «Пахтакор» (22 очко) «Металист» майдонида (0:2) имкониятни бой берди. Пойтахт армиячилари 18 очко билан охирги ўринни эгаллаб турибдилар. Олий лигада қолиш учун кураш «Динамо» (М), «Пахтакор», «Нефтчи», коллективлари ўртасида давом этадиган кўринади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 НОЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 10.00 — Телефильм. 10.30 — Концерт. 11.00 — Совет тасвирий санъатида тарихий — революцион мавзу. 11.30 — Телефильм. 11.50 — Шеърий композиция. 12.20 — Қўшиқлар ва рақслар. 12.50—Москва. Қизил майдон. **Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 67 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши.** Кўрсатув тугагач — Концерт. 15.30 — Изтопар Макар. Бадиий фильм. 1-серия. 16.35 — Октябрь йўли. Музикали фильм. 17.15 — Мультфильм. 17.30 — Ленин Октябрда. Бадиий фильм. 19.10 — Киноконцерт. 20.00 — Футбол. УЕФА кубоги. 1/16 финал. Динамо (Минск)—Спортинг (Лиссабон). 20.45 — Мультфильм. 21.05 — Концерт. 21.30 — УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 67 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ. 22.45 — Байрам кечаси.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Телефильм. 9.50 —Қаҳрамон шаҳарлар ҳақида қўшиқлар. 10.40 — Илмий-оммабоп фильм. 11.00 — Концерт. 11.45 — Концерт. 12.25 — Ҳужжатли фильм. 12.50 — Москва. ҚИЗИЛ МАЙДОН. УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 67 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ. 15.35 — Любовь Яровая. Фильм-спектакль. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Шоирлар Маяковский ҳақида. 19.15 — Бахтли рейс. Кинокомедия. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Телефильм. 21.30 — УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 67 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ. 22.45— Юденичнинг тормор этилиши. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 9.45 — Тошкент. В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МАЙДОН. УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 67 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ. 12.50— МОСКВА. ҚИЗИЛ МАЙДОН. УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 67 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ. 17.55 —Бизнинг бахтли болалигимиз. 18.35 — Фильм-концерт. 19.05— Мультипанорама. 19.50 —Ахборот. УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 67 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ. 20.30 — Байрам музикали программаси. 21.30 — Москва. УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 67 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ. 22.45 — Байрам музикали программасининг давоми.

ТОШКЕНТ-II. 9.00— 18.05 — МОСКВА-II. 18.15 — Музикали фильм. 19.05 — Кинопрограмма. 19.55 — Империя ҳалокати. Бадиий фильм . 21.30 — МОСКВА-II.

8 НОЯБРЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Янгиликлар. 9.15 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. 9.30 — Мультфильм. 9.40 — Қувноқ нотачалар. 10.40 — 1984 йилги СССР давлат мукофотининг лауреатлари. 11.40 — Футбол. УЕФА кубоги. 1/16 финал. Спартак (Москва) — Локомотив (Лейпциг). Чемпионлар кубоги. 1/8 финал. Днепр. — Левски-Спартак (Болгария). 13.10 — Москванинг чет эллик меҳмонлари. 13.35 — Ўртоқ қўшиқ. 14.20 — Саёҳатчилар клуби. 15.20 — Изтопар Макар. Бадиий фильм. 2-серия. 16.25 —Концерт. 16.55 — 1984 йилги СССР Давлат мукофотининг лауреатлари. 17.55 — Цирк томошалари. 19.10 — Суҳбатлашайлик, ака. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 —Даврани кенг олинг. 23.55 — Янгиликлар. 24.00 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Д. Шостакович номли квартет чалади. 9.45 — Билимимиз — қудратимиз. 10.30— Лочин ҳақида қўшиқ. Бўрон қуши ҳақида қўшиқ. 10.50 — Мультфильмлар. 11.20 — Ҳужжатли экран. 12.30 — Телемузикали фильм. 13.35 — Болалар учун фильм. 14.50 — Балли, қизлар. 16.25— Февраль шамоли. Бадиий фильм. 17.45 — Кулги кечаси. 18.55 Санъат усталарининг концерти. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Телефильм. 21.00 — Қўшиқлардан рақсларга. 21.30 — Время. 22.05 — Қадрдон дўстлар. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Фильм-концерт. 10.55 — Оқ кема. Бадиий фильм. 12.35 — Кино артистлари куйлайди. 14.20 — Орзу. 15.00 — Ҳужжатли фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.25 — Биз қувноқ ва шодон яшаймиз. 18.50 — 1984 йилги СССР Давлат мукофоти лауреатлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 —Цирк! 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.25 — Насиба Абдуллаева куйлайди.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 17.45 МОСКВА-II. 18.10 — Мультфильм. 18.30 — Ҳужжатли фильм. 18.40 — Фильм-концерт. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Иссиқ қалб. Бадиий фильм. 21.30 — МОСКВА-II.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси ва телефонлар: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси.